Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

33

JOI, 15 AUGUST
1968, ANUL II

INSTANTANEU DE VARĂ

FOTO: GH. CUCU

ECRAN

Întîlnire de neuitat la Lupeni.

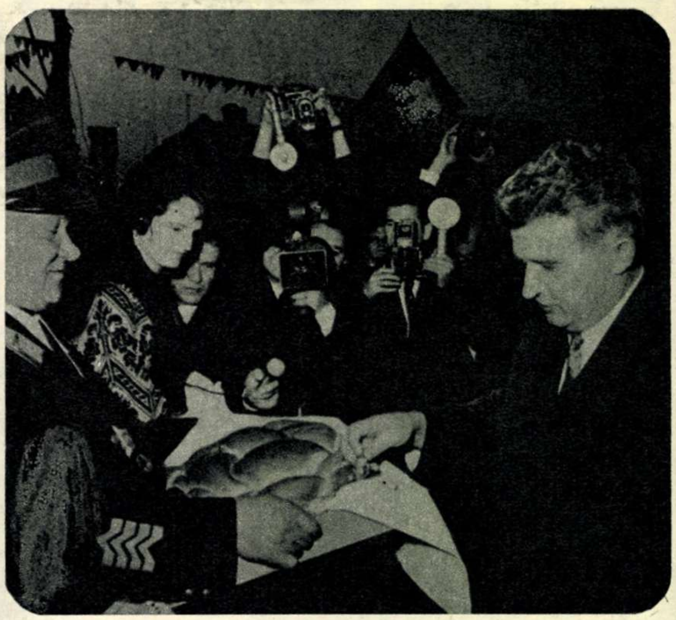

Minerii întîmpină înalții oaspeți cu tradiționala «pîine și sare».

CEI CE DAU LUMINII SENS ÎNALT ȘI FRUMUSEȚE

Omagiind cele mai cutezătoare profesii și pe oamenii lor, calendarul sărbătorilor noastre își dedică o duminică de august străvechiului meșteșug al mineritului, temerarilor scormonitori ai adîncurilor, celor despre care poetul spunea că «dau luminii sens înalt și frumusețe».

A fi miner este, fără îndoială, mai mult decît a fi stăpînul, fie și fără reproș, al unei meserii. Activitate cu tradiție seculară, transmisă din generație în generație, mineritul constituie un continuu examen al curajului și bărbăției, al voinței și abnegației. A fi miner, în condițiile vieții noastre, înseamnă a adăuga meșteșugului secular noi virtuți și, cu osebire, mîndria patriotică de a lucra acolo unde se dă una dintre cele mai grele și mai fierbinți bătălii pentru socialism.

Mina este «stația de plecare» a producției din numeroase sectoare ale industriei, munca minerului devenind astfel părtașă la cele mai multe din realizările economiei noastre, satisfacția minerului fiind aceea a omului care vede cum creația sa slujește în cel mai înalt grad prosperității poporului, înfloririi și întăririi patriei.

Și anul acesta, Ziua minerului *a fost întîmpinată de sărbătoriți cu rezultate care îi cinstesc, reflectînd dăruirea cu care muncesc pentru a smulge bogățiile pămîntului, răspunsul bărbătesc al acestor oameni harnici, dorind să-și exprime gratitudinea pentru dragostea și grija cu care sînt înconjurați în țara noastră. Să adăugăm că, anul acesta, Ziua minerului a coincis cu sărbătorile prilejuite de împlinirea unui veac de minerit industrial în Valea Jiului, cu decenii în urmă vatră a înflăcăratelor lupte pentru libertate și dreptate socială, azi loc de confluiență a vechilor tradiții cu tehnica modernă a extragerii cărbunelui, a pătimașei dragoste pentru meseria de miner cu bucuria unei vieți mereu mai bune.*

Printr-un Decret al Consiliului de Stat, Combinatului carbonifer din Valea Jiului i s-a conferit Steaua Republicii Socialiste România cl. I-a *și au fost distinși cu ordine și medalii un mare număr de mineri, tehnicieni, ingineri și geologi, în semn de prețuire a muncii lor pline de rîvnă.*

Minerii Văii Jiului au trăit duminică, 11 august, clipe de adîncă bucurie.

Răspunzînd invitației de a participa la această sărbătoare, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Chivu Stoica, Virgil Trofin, Vasile Patilineț, Gheorghe Gaston Marin au sosit în mijlocul minerilor din Valea Jiului.

Primit cu vii și îndelungi aplauze, tovarășul Nicolae Ceaușescu *a rostit cu acest prilej o amplă cuvîntare, abordînd probleme de mare însemnătate ale vieții noastre sociale, ale politicii interne și externe a statului nostru.*

Cronicar

„Salutări din vacanță"

SALUTĂRI DIN VACANȚĂ... DIN DRUMEȚIILE VACANȚEI, UN GÎND BUN PENTRU CEI RĂMAȘI ACASĂ...

ZILE ȘI ZILE DE-A RÎNDUL AȚI BĂTUT DRUMURILE NESFÎRȘITE ALE PATRIEI, V-AȚI OPRIT SĂ SORBIȚI APĂ VEȘNIC VIE DIN IZVOARELE EI DE BOGĂȚIE ȘI FRUMUSEȚE. CARTEA DE GEOGRAFIE A RĂMAS DEPARTE, ÎN GHIOZDANUL DORMITÎND ȘI AȘTEPTÎND TOAMNA. ÎN FAȚA VOASTRĂ A APĂRUT, ÎN CULORI ȘI ARMONII, ÎN MIȘCARE NEÎNTRERUPTĂ ȘI POEZIE, NATURA GENEROASĂ A PATRIEI, V-AU ÎNTÎMPINAT OAMENII EI CU MÎINI DE AUR ȘI MINȚI ÎNȚELEPTE...

SALUTĂRI DIN VACANȚĂ...

MONTAJUL NOSTRU DE FOTOGRAFII VĂ REAMINTEȘTE CÎTEVA DIN LOCURILE VOASTRE DE POPAS — CÎTEVA DIN FRUMUSEȚILE PE CARE LE-AȚI URCAT ÎN RĂDVANUL CU AMINTIRI CA SĂ VĂ ÎNSOȚEASCĂ DEPARTE, DEPARTE ÎN VIAȚĂ...

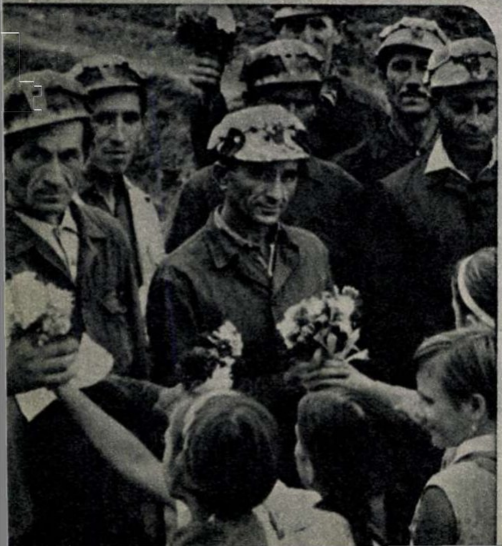

◀ PIONIERI DIN SATUL CÎRSTĂNEȘTI (VÎLCEA) OFERĂ FLORI MINERILOR DIN CUCEȘTI, CU OCAZIA ZILEI MINERULUI. FOTOGRAFIE TRIMISĂ DE PROF. CONSTANTIN CREȚU.

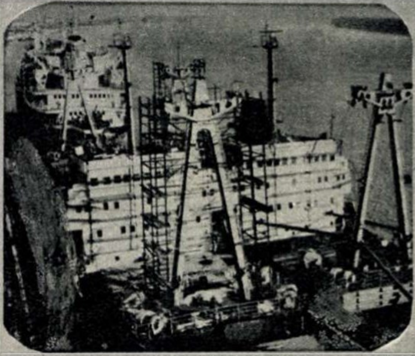

ȘANTIERUL NAVAL GALAȚI... ▲

▲ «IMENSUL STADION» AL POIENEI DIN FĂGĂRAȘ...

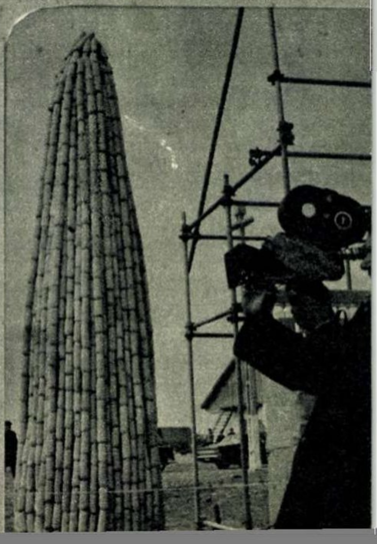

«MUNTELE» DE PORUMB. ▶

Atenţiune!

OFICIUL PTTR BUCUREŞTI ••••••7 CĂSUŢA POSTALĂ 1515

CONCURSUL VACANŢEI A LUAT SFÎRŞIT!!!

IMPORTANT

NU TRIMITEŢI RĂSPUNSURILE LA REDACŢIE, CI LA ADRESA INDICATĂ PE CARE O REPETĂM : OFICIUL PTTR BUCUREŞTI 7 — CĂSUŢA POSTALĂ NR. 1515

FIŞELE COMPLETATE VOR FI INTRODUSE ÎNTR-UN PLIC CARE VA PURTA MENŢIUNEA: «PENTRU CONCURSUL VACANŢEI» ŞI VA FI TRIMIS PÎNĂ LA DATA DE 10 SEPTEMBRIE 1968 (DATA POŞTEI).

TRAGEREA LA SORŢI SE VA FACE ÎN JURUL DATEI DE 15 OCTOMBRIE 1968, ÎN REŞEDINŢA JUDEŢULUI CARE ARE CEI MAI MULŢI PARTICIPANŢI LA CONCURS.

CONCURSUL VACANŢEI A LUAT SFÎRŞIT

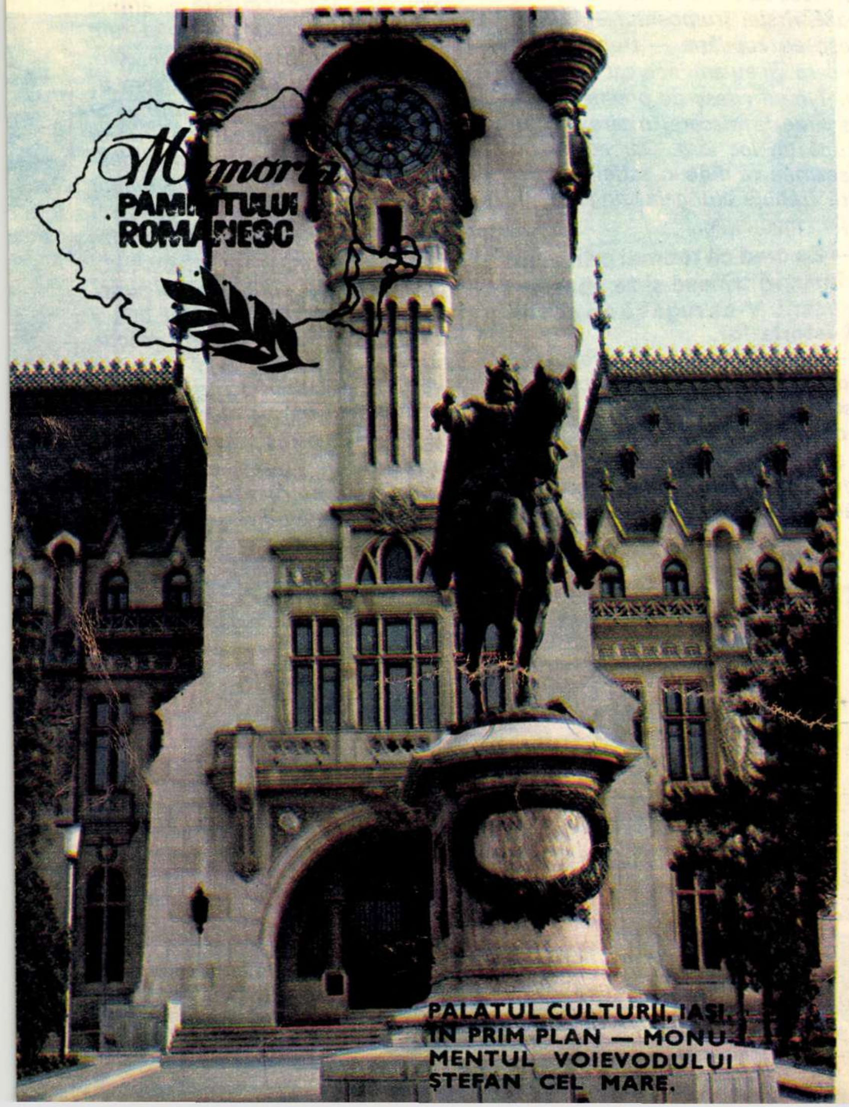

PALATUL CULTURII, IAŞI. ÎN PRIM PLAN — MONUMENTUL VOIEVODULUI ŞTEFAN CEL MARE.

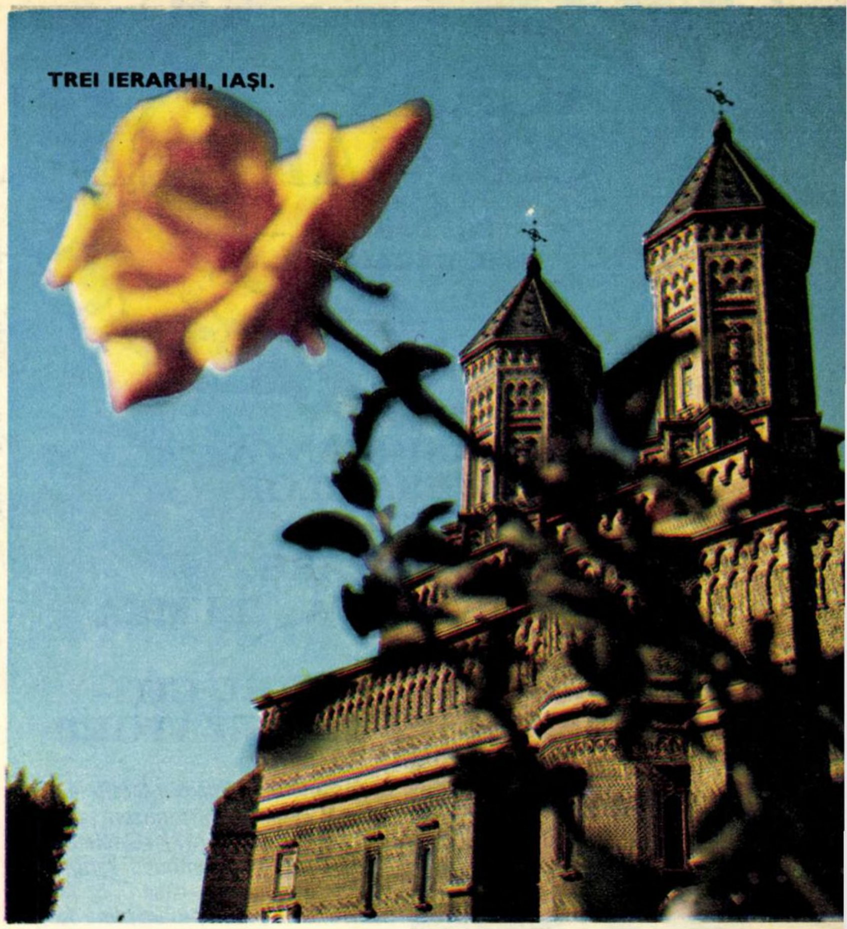

TREI IERARHI, IAŞI.

CONCURSUL VACANŢEI

SERIA A XII-A

1. Spuneţi în ce an a fost zidit monumentul istoric care se vede în fotografia color de sus şi cine este ctitorul?

2. În reproducerea din Cronica pictată de la Viena se vede o scenă dintr-o bătălie. Despre ce bătălie e vorba?

3. Un vestit inventator român a realizat, printre alte lucrări deosebit de importante, şi «generatorul de abur cu ardere în cameră închisă şi cu vaporizare instantanee» care are şi azi importante aplicaţii tehnice. Care este numele inventatorului şi în ce an a fost realizată această invenţie?

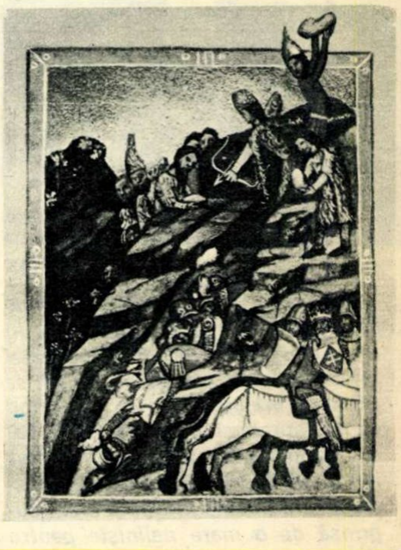

CUPON Nr. 12

Răspunsuri

1---

2---

3---

După ce aţi trecut răspunsurile pe cupon, decupaţi-l şi lipiţi-l pe fişa voastră de concurs, în căsuţa nr. 12.

ACASĂ LA CIREȘARI

Pagină realizată
de **B. CARAGIALE**

• O ISTORIE PASIONANTĂ, ISTORIA CIREȘARILOR
• PRIMUL VOLUM — PRIMA CONFRUNTARE
• ESTE ADEVĂRATĂ LUMEA CIREȘARILOR?
• UN AUTOGRAF PENTRU CITITORII REVISTEI «CUTEZĂTORII»

CONSTANTIN CHIRIȚĂ ÎMPREUNĂ CU VICTOR, DIANA ȘI ADRIAN — FIII SĂI — CĂRORA LE-A DEDICAT «CIREȘARII».

«ORI DE CÎTE ORI AM PRILEJUL, LE SPUN COPIILOR: SÎNT PRIETENUL VOSTRU ȘI DIN TOȚI OAMENII CARE EXISTĂ EU VĂ IUBESC CEL MAI MULT. ȘI ASTA V-O SPUN NU ÎN CINCI CUVINTE, CI ÎN CÎTEVA MII DE PAGINI. NU SE POT SCRIE CĂRȚI DE SUFLET, DACĂ NU IUBEȘTI COPIII.»

Constantin Chiriță

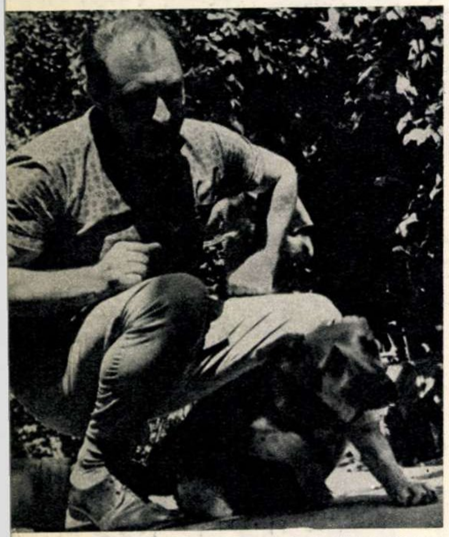

O CLIPĂ DE RĂGAZ

Mergeam și nu observam nimic din forfota străzilor bucureștene. În mine mai stăruia încă imaginea fetei în alb, cu ochii mari și negri. Mi se părea că mă aflu lîngă ea, așteptînd cu înfrigurare sosirea cireșarilor, care negreșit aveau să vină. Îmi bătea inima ori de cîte ori se ivea un obstacol care trebuia înfrînt și eram cuprinsă de o mare neliniște pentru soarta fetei închisă în tainițele munților. Tocmai terminasem de citit (pentru a cîta oară?) «Castelul fetei în alb» și cu asemenea sentimente mă îndreptam spre casa «Cireșarilor» pe care mi-o închipuiam plină de mistere ca și cărțile care povestesc despre ei.

Poate că mi s-a părut, dar casa Cireșarilor, drapată în liniștea grădinilor din jur, mi s-a înfățișat, în ziua aceea de miez de vară, așa cum mi-o închipuiam plină de taină. Am bătut în poartă cu emoție. În întîmpinare mi-a ieșit un om îngîndurat și cînd i-am dat «bună ziua» mi s-a părut că nu-i prea bucuros de oaspeți. Și atunci m-am speriat. Dacă n-o să-mi povestească nimic! Și eu care doream atît de mult să cunosc istoria Cireșarilor! Ba, în imaginația mea nițeluș cam înfierbîntată, vă mărturisesc, speram să-i văd pe înșiși Cireșarii. Îmi erau atît de apropiați, încît îmi închipuiam că o să-i întîlnesc în chiar casa autorului.

Toate temerile s-au spulberat pe măsură ce dialogul cu autorul Cireșarilor, cu Constantin Chiriță, *căci el era acela ce-mi ieșise în întîmpinare, a prins a se înfiripa. De îndată ce a început să-mi povestească, mi-am dat seama că autorul nu era nici zgîrcit la vorbă, nici așa cum mi se păruse, înnegurat. Își iubea Cireșarii și vorbind despre ei privirile i se luminau, cuvintele căpătau culoare și discuția se însuflețea.*

— Știți cît de iubite sînt cărțile dv...

— Da, asta mă bucură, cărțile trăiesc și se citesc. Este, dacă vreți, examenul meu în fața tinerilor cititori. Socotesc că o literatură care se adresează vîrstei frumosului — așa numesc eu copilăria — trebuie să fie sinceră. Și eu am încercat să fiu astfel. Tinerii citesc de predilecție cărțile pline de mișcare, în care aventura ocupă un loc larg. Dar aceasta nu înseamnă că dintr-o astfel de literatură trebuie alungată gingășia, duioșia, meditația...

— Eu cred că tocmai prin aceste însușiri trăiesc și te cuceresc Cireșarii. V-aș ruga să ne povestiți istoria lor.

— Primul volum l-am început prin anul 1954 și a pornit de la dorința de a scrie o carte așa cum aș fi vrut eu să citesc în copilărie. Voiam ca tinerii să se regăsească în eroii cărții și să-i îndrăgească pentru totdeauna. Nenumăratele scrisori pe care le-am primit după apariția primului volum, discuțiile purtate cu cititorii m-au făcut să cred că n-am greșit. La această primă confruntare, izbutisem deci. Atunci m-am hotărît să scriu volumul al doilea. El poartă numele: «Castelul fetei în alb». Ideea mă cucerise. Cireșarii mei erau inteligenți, îndrăzneți, sinceri, generoși, cu fantezie, uniți printr-o solidaritate plină de farmecul vîrstei. Îi iubeam. Erau copiii mei. Mă cuceriseră și atunci am scris volumul al treilea, «Drum bun, Cireșari». Era o carte de adio. Eroii mei crescuseră, deveniseră tineri în toată puterea cuvîntului și porniseră în lume, fiecare pe drumul său propriu. Sosise momentul despărțirii. Atunci mi-am dat seama cît sînt de legat de ei. Erau creația mea. Eram mîhnit că au plecat, dar, undeva, un gînd tainic îmi șoptea că voi mai reveni la ei. Punînd ultimul punct la ultima frază a «Drumului bun» nu bănuiam nici pe departe reacția cititorilor. Puțin timp după ce cartea a intrat în circuitul lecturii, am fost pur și simplu tras la răspundere de cititori, fiindcă părăsisem pe Cireșari. Am văzut în asta o asemenea dovadă de credință pentru eroii mei, încît m-am simțit tulburat. Nu, nu puteam

ONSTANTIN
HIRIȚĂ
eroarea
eagră
CIREȘARII

CONSTANTIN
CHIRIȚĂ
castelul
fetei în alb
CIREȘARII

CONSTANTIN
CHIRIȚĂ
roata
norocului
CIREȘARII

CONSTANTIN
CHIRIȚĂ
teroarea
albă
CIREȘARII

CONSTANTIN
CHIRIȚĂ
drum bun,
cireșari!
CIREȘARII

să-mi trădez cititorii, mi-am spus, cărţile copilăriei nu se uită niciodată. Şi-atunci m-am hotărît să scriu «Roata norocului».

— Este o carte interesantă, care solicită inteligenţa eroilor, pune în funcţie toate resorturile gîndirii lor. Cred că n-a fost uşor să descoperiţi enigma în jurul căreia aţi construit subiectul.

— Aşa este, am căutat o enigmă a cărei dezlegare să fie aidoma cu aceea a unei probleme de matematică. Şi cred că unul din personaje, anume Victor are aici deplina capacitate de a-şi arăta inteligenţa.

— Fiindcă veni vorba despre Victor vă rog să-mi spuneţi care din personajele cărţilor vă este cel mai drag?

— Greu de spus. Fiecare are o anumită valoare, fiecare ocupă un anumit loc. Şi aş vrea ca cititorul să înţeleagă că, pe rînd, fiecare din personaje are partea sa de strălucire, de glorie, în decursul povestirii. Nu neg că faţă de poznaşul şi simpaticul Tic am fost adeseori părtinitor şi l-am scos basma curată, din multe încurcături...

— Dar nu credeţi, oare, că eroii cărţilor dv. alcătuiesc o lume ideală?

— Îi cunosc bine pe copii şi ştiu că te pot cuceri prin potenţialul de vis din sufletele lor, prin inteligenţă şi generozitate. Pe eroii mei i-am întîlnit în viaţă, ei trăiesc, deci lumea Cireşarilor nu este o lume imaginară, scornită de mine, este o lume aievea, ea există, aici, la noi.

— Spuneţi-mi, vă rog, cîteva cuvinte despre ultima ediţie a ciclului Cireşarii.

— Am muncit mult la această ediţie. Au trecut ani de la apariţia primului volum şi am devenit mai pretenţios. Pe acesta m-am simţit obligat să-l rescriu în întregime. Celelalte le-am revăzut de la un capăt la altul. Am lucrat din greu, uneori pînă la 16 ore pe zi, fără întrerupere,

Plecînd de la casa Cireşarilor am înţeles că din cărţile lui Constantin Chiriţă se desprinde un farmec unic — farmecul întîlnirii cu adolescenţa.

LA ÎNCHEIEREA EDIŢIEI, AFLĂM CĂ UN GRUP DE PATRU STUDENŢI DIN BUCUREŞTI AU PLECAT CU MAŞINA ÎNTR-O CĂLĂTORIE DE 100 DE ZILE PRIN EUROPA. EXPEDIŢIA CIREŞARILOR, **AŞA ŞI-AU DENUMIT EI CĂLĂTORIA. DE CE? ADRIAN SIMIONESCU, UNUL DIN PARTICIPANŢI, EXPLICĂ:**

— SÎNTEM PATRU PRIETENI. DIN COPILĂRIE I-AM ÎNDRĂGIT PE CIREŞARI, PENTRU SETEA LOR DE CUNOAŞTERE, PENTRU CUTEZANŢA LOR, PENTRU FRUMUSEŢEA LOR DE CARACTER.

N.R. CITIŢI ÎNCEPÎND DIN NUMĂRUL VIITOR: CELE 100 DE ZILE ALE CIREŞARILOR.

SERGIU MIHAIL DIN CLASA A VIII-A, DE LA ŞCOALA 119 BUCUREŞTI, NE-A TRIMIS MAI MULTE SCHIŢE FOARTE SCURTE, SCRISE ÎN ZILELE DE VACANŢĂ. NE-A SURPRINS PLĂCUT ECONOMIA DE MIJLOACE DE CARE AUTORUL LOR DĂ DOVADĂ CÎND VREA SĂ POVESTEASCĂ CEVA, UMORUL UNOR SCHIŢE ŞI NOTA GRAVĂ A ALTORA. IATĂ CÎTEVA DINTRE CELE PE CARE LE-AM CONSIDERAT MAI REUŞITE:

PRIVIREA

O maşină aleargă pe o şosea. Deodată îi apare în faţă o altă maşină. Se opresc amîndouă şi se privesc îndelung. Peste o clipă se dau înapoi şi... pleacă. S-au confundat reciproc.

REZULTATUL

Un fort este asediat. Se duc lupte grele.

În fine, asediaţii cer armistiţiu.

Asediatorii îl acceptă.

Asediaţii au plecat.

Asediatorii au plecat.

Au rămas fortificaţiile. Şi morţii.

VACA

O vacă mergea la păscut. În drum se opreşte să culeagă nişte flori. Găseşte o garoafă, o smulge şi zice mulţumită: Muu.

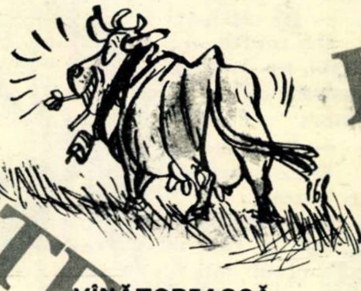

VÎNĂTOREASCĂ

La o adunare a vînătorilor amatori, îmi vine şi mie, în sfîrşit, rîndul să spun cîte ceva.

— «Mă aflam odată într-o pădure mare şi întunecoasă. După o vînătoare fructuoasă, făcută împreună cu un prieten, mă întorceam acasă. În puşcă nu mai aveam nici un glonţ.

Deodată, mă bate cineva pe spate. Credeam că este prietenul meu. Cînd colo, ditamai matahala de urs.

Păstrîndu-mi sîngele rece, îi zic: Cuţu, cuţu, uite-acolo o găină.

Şi ursul se repede într-acolo, mănîncă găina şi pleacă lătrînd.

AU ÎNVINS CEI MAI BUNI

Aici, în tabăra de la Timişul de Sus, s-au întîlnit pionieri din patru colţuri ale ţării: Baia Mare, Bîrlad, Dej şi Medgidia. De la munte, şes şi mare. Mă aflam şi eu în tabără împreună cu cîţiva dintre colegii mei. Era o după-amiază frumoasă cu un soare roşu spre asfinţit. Crestele munţilor erau învăluite în puful norilor. Pădurile de brad se vedeau pierdute departe, spre linia orizontului.

În tabără era o forfotă nespusă. În acea după-amiază avea să se desfăşoare proba artistică finală. Viorile erau acordate şi ultima margaretă fusese prinsă în părul solistei emoţionate.

Juriul se pregătea. Microfoanele fură potrivite şi crainicul anunţă începutul. Fiecare echipă ne purtă cu măiestria cîntecului prin mîndrele locuri natale. Sunetele se desprindeau încet, armonios, unele după altele.

Baia-Mare, din ţinutul Maramureşului, prin reprezentanta lor Moldovanu Rodica obţinu un succes deosebit. Nu se ştia totuşi cine vor fi premianţii. Veni şi clipa mult aşteptată. Juriul se hotărîse asupra notelor. Inimile tuturor băteau cu putere, mai să le spargă piepturile.

În sfîrşit glasul crainicului se auzi desluşit:

— Baia-Mare este cîştigătoare.

Seara se furişa încet, pe nesimţite, şi noi tot mai discutam despre concurs.

GIULIA POPA
Şcoala generală nr. 6, Bacău

DAN DĂNUŢ DIN ORADEA TRIMITE PENTRU CONCURSUL ROZETELE «CUTEZĂTORII» UN INTERVIU CU

HELEN SHAPIRO
ŞI
TONY BULTON

Zilele acestea, doi cîntăreţi englezi Helen Shapiro şi Tony Bulton au fost oaspeţii oraşului Oradea. Profitînd de faptul că ştiu limba engleză, le-am luat un interviu. Cei doi cîntăreţi de muzică uşoară au răspuns cu amabilitate întrebărilor mele. Iată cum a decurs interviul:

REP: Cînd v-aţi născut?

H. SHAPIRO: În anul 1947, şi deci am 21 de ani.

T. BULTON: M-am născut în anul 1944 şi am 24 de ani.

REP: Cînd aţi debutat?

H.S.: În 1961.

T.B.: În 1961.

REP: Ce părere aveţi despre ţara noastră?

H.S.: Este foarte, foarte frumoasă.

T.B.: Aveţi un popor foarte prietenos şi un public foarte cald.

REP: Ce doriţi cititorilor revistei «Cutezătorii»?

La această întrebare cei doi tineri cîntăreţi au răspuns în scris.

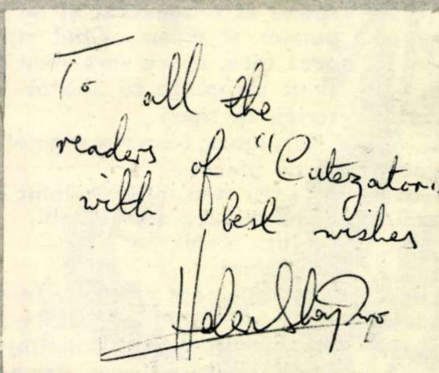

To all the
readers of "Cutezatori"
with best wishes
Helen Shapiro

Pentru toţi cititorii revistei «Cutezătorii», cu cele mai sincere urări, Helen Shapiro.

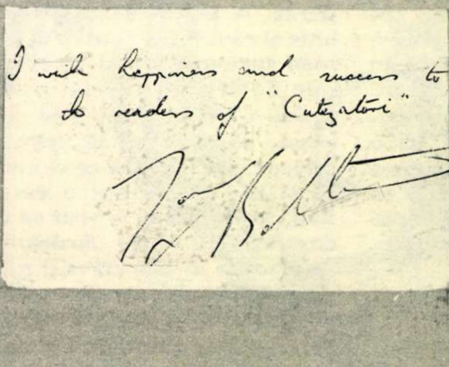

I wish happiness and success to
the readers of "Cutezatori"

Cititorilor revistei «Cutezătorii» fericire şi succes, Tony Bulton.

Planeta necunoscută

POVESTIRE DE COSTACHE ANTON

Vara a trecut. Cînd? Aproape că nu știu. Așa cum nu mai știu cînd am fost la bunici, cînd m-am întors și toate celelalte.

Băieții, aproape toți, se laudă că au făcut plajă, excursii, că s-au înnegrit, că s-au lungit, că au cîștigat în greutate, că și-au schimbat glasul. Mînălungă îmi face semn să mă uit la Nuțu. Îi netezește părul cu palma, apoi întreabă ironic:

— Ia spune, Nuțule, apa mării e chiar atît de neagră?

Nuțu parează elegant:

— Nu știu, că eu n-am fost la mare.

— Da' unde-ai fost?

— Departe. Pe o planetă necunoscută, o planetă de ciocolată.

Vîrvea care a stat (ca și mine) toată vara să învețe la geografie, rîde.

— Și eu, am fost pe o planetă de zahăr...

Mă urc pe bicicletă și încep să fac tot felul de acrobații. Merg pe spate, pe burtă, cu capul în jos, cu ochii legați. Ăsta-i numărul cel mai tare. Cu el îi dau gata pe toți. Îmi scot batista, o flutur și întreb:

— Cine vrea să meargă pe bicicletă legat la ochi?

Toți se uită la bicicletă, dar n-are nici unul curaj să încerce. Ca să-i ațîț, spun:

— Cine merge legat la ochi, se plimbă cu bicicleta o oră.

Mînălungă o face pe grozavul. Strigă:

— Merg eu!

Se apropie, stă să-l leg la ochi, întinde mîinile spre bicicletă, dar cînd să se urce pe ea, își smulge batista:

— Ce sînt prost? Vrei să-mi rup gîtul?

Nuțu rîde:

— Nu ți-l rupi, Mînălungă, fii fără grijă, că tu ai gît gros.

— Lasă, încearcă tu!

Uneori spun că le dau bicicleta cîte-o zi și cîte două, dar tot n-au curaj. Goanță își umflă obrajii și începe să lovească în ei cu pumnii. Scoate niște sunete grozave. Parcă ar bate toba. Îi dau batista lui Vîrvea. El o ia, o flutură, o arată și pe-o parte și pe alta să se vadă că n-are găuri, apoi se întoarce spre mine și mă întreabă:

— Strîns?

Eu înalț din umeri nepăsător:

— Cîți poți de strîns.

Mă urc pe bicicletă, merg două sute de metri, întorc și opresc exact pe locul din care am plecat. Mînălungă spune fără chef:

— Ai cîștigat!

De multe ori, cînd ajung înapoi, nu mă mai opresc. Smulg batista de pe ochi și le strig din mers:

— Am plecat!

O pornesc pe străzi, fără nici o țintă.

Seara, Georgel și Nuțu și Mînălungă și Goanță și ceilalți se strîng sub balconul nostru. Stăm de vorbă, cîntăm la chitare, ne ținem de șotii. Uneori, Nuțu povestește tot felul de lucruri despre planeta necunoscută. Noi îl ascultăm tăcuți. Nuțu inventează totul și noi îl ascultăm, ne prefacem că nu știm că inventează. Planeta necunoscută gravitează împreună cu opt sau nouă planete în jurul Stelei Albe, numită Lebăda. Toate sînt locuite, au bogății nenumărate, civilizații străvechi, flore și faune inedite. Acolo, pe planeta necunoscută, Nuțu s-a împrietenit cu un băiat care poate să se facă nevăzut cu ajutorul unor calcule cibernetice. De multe ori uităm că Nuțu inventează și credem că tot ce spune el e adevărat și ne minunăm și rîdem. Cînd rîdem prea tare, apare sora mea, Cat și ne stropește cu apă ori mă strigă la masă.

Ieri seară, l-am rugat pe Nuțu să nu plece.

— Nu stau mult. Mănînc și-n cinci minute sînt înapoi.

Nuțu a rîs:

— Bine!

Masa a fost grozavă. În primul rînd, Cat n-a mai scos, ca în alte seri, țepi de doi stînjeni. Ori poate că o fi scos, dar n-am observat eu. Aveam dinainte tot ce-mi place mie: colțunași cu brînză, clătite cu dulceață de gutui, plăcintă cu nucă.

Nu m-am întors chiar după cinci minute așa cum i-am promis lui Nuțu și cred că s-a supărat. A plecat. Asta a fost și bine și rău. Bine, pentru că buna mea surioară a mai venit de o mie de ori cu tot felul de pretexte. Că a uitat nu știu ce pe masă, că vrea să ia ceva din scrin, că nu mai are ce să citească și să-i împrumut o carte... Rău, pentru că aș fi vrut să stau de vorbă cu Nuțu. Ardeam de nerăbdare să aflu cît mai multe despre băiatul de pe planeta necunoscută și despre calculele cibernetice care-l făceau nevăzut. Dar Nuțu n-a mai apărut și eu am adormit îmbrăcat. Ori poate nici n-am adormit, nu-mi dau seama. Știu doar că tot umblînd de ici-colo prin cameră, am văzut pe masă un cartonaș cu marginile aurii pe care am citit uimit următoarele cuvinte:

«Sînt la Casa pionierilor. Dacă ai nevoie de mine, telefonează-mi. Nuțu».

Am întors cartonașul pe o parte și pe alta zîmbind. Nuțu se ținea de glume. Ce putea să caute noaptea la Casa pionierilor? Și apoi de unde mai puteam să-i telefonez la o oră atît de tîrzie? Debitul din colț se închidea la 8. Mi-am aruncat privirea spre minutarele ceasului, dar pe masă în locul deșteptătorului se afla un telefon. Adică se afla și ceasul, dar era montat în locul unde sînt de obicei numerele. Mi-am zis că și asta era una dintre glumele lui Nuțu. M-am repezit spre masă, am ridicat receptorul și cînd mă așteptam mai puțin l-am auzit glasul. Mă întreba ce doresc. Am îngăimat:

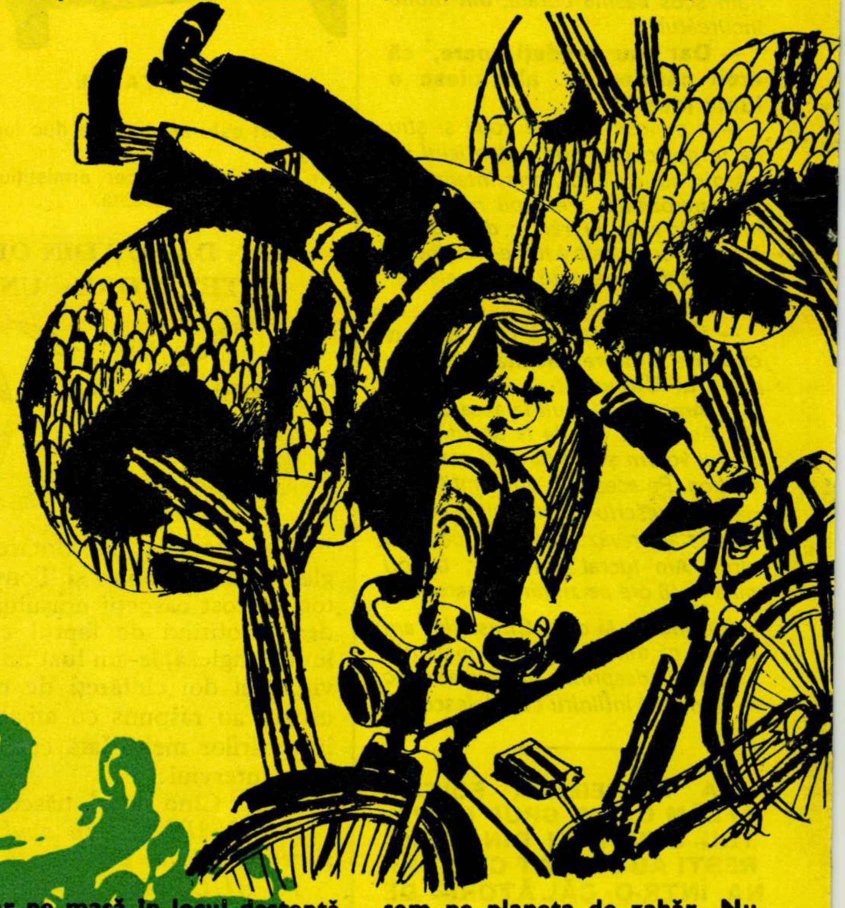

— Nu doresc nimic, Nuțule. Vreau doar să te lași de glume.

Vocea din receptor mi-a răspuns prompt:

— Nu sînt Nuțu. Aici e dispecerul telefonic de pe planeta de zahăr. Vreți să vorbiți cu Nuțu?

Am rîs.

— Nu! Vreau să-l văd.

— E la Casa pionierilor. Puteți merge acolo cu Fluturele Albastru.

— Fluturele Albastru?! Cine mai e și Fluturele Albastru?

Elicopterul. Vă așteaptă pe balcon.

Am lăsat receptorul și m-am repezit spre ușa care dădea în balcon. În prag m-am oprit mut de uimire. Ce credeți? Pe balcon mă aștepta, într-adevăr, un elicopter. Îl priveam și nu-mi venea să cred. Și mai ales nu pricepeam cum și cînd ajunsesem pe planeta de zahăr. Nu pricepeam mai ales de ce îi zicea planeta de zahăr. Dincolo de elicopter se vedea orașul. Și era așa cum îl știam. Îl privisem doar de atîtea ori din balcon. În față, nu prea departe, se zărea turnul bisericii armenești, mai la stînga palatul poștei și telefoanelor, o clădire nouă, dreptunghiulară ca o cutie de chibrituri, iar spre marginea orașului se zărea turnul înalt, subțire și alb.

Acum turnul de apă avea altă culoare. Era galben. Iar orașul, vreau să spun, toate celelalte clădiri, dar absolut toate, erau albe. În ferestre și pe străzi nu clipea nici o lumină. Și totuși orașul se vedea aproape ca ziua. Peste tot plutea o lumină albă-albastră, o lumină de argint.

Rămăsesem în mînă cu cartea de vizită a lui Nuțu, cartonașul acela cu marginile aurii. Am vrut să-l strecor în buzunar. Se topise însă pe jumătate, iar degetele îmi erau lipicioase și dulci. Cartea de vizită a lui Nuțu era din zahăr. Am mușcat de cîteva ori din ea, ca dintr-o bucată de turtă dulce și m-am repezit spre elicopter. Trebuia să-l găsesc pe Nuțu la Casa pionierilor să-mi dea explicații.

Elicopterul era gata de zbor. Cum am intrat în carlingă, s-au aprins două becușoare, unul alb, altul galben. O voce veselă, pornită pe năzdrăvănii, care semăna grozav cu vocea lui Cat, m-a întrebat:

— Mergeți la Casa pionierilor?

M-am uitat speriat în jur, m-am uitat și sub cele două fotolii așezate în fața pupitrului de comandă, dar n-am văzut pe nimeni.

— Nu răspundeți?

Pe un ecran mare, cît o oglindă de buzunar a apărut Cat. Puteam să pun mîna în foc ori să pariez pe cinci porții de colțunași că era ea. Am strigat chiar:

— Cat, ce cauți pe planeta de zahăr?

Fata de pe ecran și-a arcuit sprincenele mirată, spunînd:

— Nu sînt Cat!

Începuseră să mă mănînce palmele, dar m-am stăpînit. Am rîs neîncrezător:

— Nu ești Cat? Atunci cine ești?

— Sînt dispecera cu zborurile. V-am întrebat, mergeți la Casa pionierilor?

— Da. Merg să-l întîlnesc pe Nuțu.

— Luați loc. Elicopterul e teleghidat. Își ia zborul numai după ce vă puneți centura de siguranță.

Lumina de pe ecranul mare cît o oglindă de buzunar s-a stins și Cat, adică dispecera cu zborurile, a dispărut. Ce puteam să fac? Mi-am pus centura de siguranță. În aceeași clipă, elicopterul și-a luat zborul. Fără cel mai mic zgomot s-a ridicat drept în sus. Carlinga era ca un clopot de sticlă, așa că din locul unde stăteam, se vedeau toate ca în palmă: străzile, clădirile, coroanele copacilor. Aproape fără să știu cînd, am ajuns la Casa pionierilor. La prima vedere, toate apăreau așa cum le știam. Poarta înaltă cu acoperiș de tablă, fîntîna cu roată, cei doi lei, blînzi ca niște cățeluși, din fața bazinului de înot. Și aici însă, ca în tot orașul, numai lumina era alta. Din cauza luminii poarta părea albastră și strălucitoare de parcă ar fi fost îmbrăcată în hîrtie de staniol, fîntîna albă, albă ca frișca, iar cei doi lei păreau galbeni, nu galbeni ca lămîia, ci galbeni ca portocala.

Pietrișul de pe jos strălucea în toate culorile. M-am aplecat și am luat în palmă cîteva pietricele. Ei, bine, poate n-o să vă vină să credeți. Pietricelele din palma mea nu erau pietricele. Erau bomboane. Bomboane de mărimi și culori diferite. Albe, roșii, albastre, galbene. Am ronțăit cîteva, m-am ciupit de mînă ca să mă conving că nu visez, apoi m-am repezit lacom să-mi umplu buzunarele. Cred că aș fi fost în stare să-mi umplu și șapca, dar undeva, nu prea departe, am auzit un rîs. Am întors capul. Pe treptele de la intrare stătea Landi, care s-a prefăcut însă că nu mă cunoaște. Ba, mi-a întors chiar și spatele. Indignat, am aruncat pietricelele culese de pe jos și am vrut s-o prind de braț. Ce s-a întîmplat în clipa următoare, mi-e greu să precizez. Din brațul lui Landi au țîșnit două flăcări verzi am simțit o smucitură puternică, apoi m-am trezit întins cît sînt de lung, pe pietrișul acela colorat. Landi mă privea zîmbind. După ce m-am ridicat, m-a amenințat cu degetul:

— Ți-am spus că nu mă cheamă Landi. Numele meu e Alcesta.

Cu o mișcare a capului, Alcesta mi-a făcut semn s-o urmez. Am pornit după ea, de data asta însă, păstrînd prevăzător o distanță apreciabilă. Holul, scara largă de marmură, statuia în bronz a unui toboșar, așezată nu știu de ce în fața cercului de chimie, îmi erau extrem de cunoscute. Alcesta a deschis ușa la cercul de teatru, dar n-a intrat. M-a așteptat răbdătoare. Eu de felul meu nu prea sînt politicos cu fetele. Acum însă, cred că am fost cel mai politicos om din lume. I-am mulțumit înclinînd ușor capul și ca să nu se mai repete figura din curte, i-am făcut semn să intre ea întîi, eu păstrînd riguros distanța. Alcesta a zîmbit încîntată și a pășit pragul dreaptă, cu fruntea sus, ca o regină. Am urmat-o supus la cîțiva pași. Cînd s-a oprit ea, m-am oprit și eu. Am ridicat ochii și-o clipă am avut iar senzația că visez. La trei pași, se afla în carne și oase, bunul meu prieten, Georgel. M-am repezit spre el ca un cîine care și-a regăsit stăpînul:

— Noroc, Georgele! Ce faci pe-aici, băiatule?

Georgel m-a privit cîteva clipe așa cum privești un bondar sau altceva, un fluture cu două capete, exemplar rar pentru care ți-ai irosit întreaga vară să-l prinzi și să-l fixezi cu boldul în culcușul de naftalină din insectar. Și dacă ar fi fost numai asta! Dar nici n-a observat că stau cu mîna întinsă. A înălțat doar din umeri.

— Nu vă cunosc. Pe mine mă cheamă Onir. Cred că nu v-am mai văzut pînă acum.

Mi-am retras mîna uluit:

— Da?! Se poate...

M-am întors spre Alcesta, dar ea dispăruse undeva. În schimb, am dat cu ochii de Mînălungă. Lîngă el erau Goanță, Vîrvea și ceilalți. Nici Mînălungă, nici Goanță, nici Vîrvea nu m-au văzut. Adică m-au văzut, dar au trecut cu privirile peste mine de parcă nici n-aș fi existat. În mijlocul încăperii am zărit alți doi băieți de pe strada noastră. Se căzneau să pună unul peste altul niște scaune. Fără să mai am pretenția să mă recunoască, i-am întrebat:

— Ce vreți să faceți cu scaunele astea?

— Un măr de aur.

— Un măr de aur din niște scaune?

În locul băieților de data asta, a răspuns Alcesta, care răsărise iar lîngă mine.

— Da, de ce te miri? Trebuie să avem în mijloc un măr încărcat cu poame de aur. Așa cere piesa.

În clipa aceea, unul din băieți, care după-amiază se plimbase cu bicicleta mea, a strigat:

— Cine-i Adrian?

M-am întors bucuros:

— Eu!

Credeam că măcar el își adusese aminte de mine, dar mă grăbisem. Băiatul m-a privit așa cum mă privise și Onir și Alcesta și toți ceilalți. Mi-a făcut semn cu capul spre ușă:

— Ești chemat la telefon.

În receptor, din prima clipă, am recunoscut glasul lui Nuțu.

— Nuțule! Ce-i cu tine? Unde ești?

Nuțu a rîs.

— Sînt jos, pe terenul de sport.

Am lăsat receptorul în furcă și-am alergat să-l întîlnesc.

Dincolo de gardul viu, care închidea ca într-un cerc terenul de sport, se auzeau glasuri vesele, rîsete. Vreo patru sau cinci fete alergau după o minge. Mai încolo, se antrenau băieții de la grupa de volei. Nuțu însă nu se zărea nicăieri. Tot căutîndu-l cu privirea, m-am trezit lîngă Fluturele Albastru. De fapt întîi am auzit țîrîitul unui telefon. Ridicînd ochii, am văzut la cîțiva pași silueta zveltă a elicopterului. M-am apropiat și pe ecranul cît o oglindă de buzunar, l-am văzut pe Nuțu. Am întrebat cu reproș:

— Ce faci, Nuțule? Pe unde umbli iar?

Nuțu a zîmbit:

— Sînt la cercul naturaliștilor. Vino să vezi o specie rară de rodii.

— Sînt obosit. Am umblat azi atîta. Nu mai sînt în stare să fac nici trei pași.

Spunînd asta, am simțit în mîini și-n picioare o greutate de plumb. Am urcat în elicopter și m-am lăsat pe unul din cele două fotolii. De fapt, am căzut ca un butuc. Plumbul din mîini și picioare, își găsise acum alt loc. Îmi apăsa capul și umerii. Ca să nu cad din fotoliu mi-am pus centura de siguranță. De pe ecran Nuțu mă privea mirat:

— Ce faci? Unde pleci?

Am vrut să-i spun să vină acasă, dar și limba mi se făcuse de plumb. N-am reușit să rostesc decît un cuvînt:

— Acasă...

Și-am simțit ca prin vis că elicopterul se înalță. După aceea n-am mai știut nimic. Cred că am adormit.

M-am trezit tot în fotoliu, dar nu în fotoliul din elicopter, ci în unul dintre cele două fotolii din camera mea.

Se făcuse ziuă de mult.

DUNĂREA LA VÎRSTA EI DE AUR

de **VICTOR VÎNTU**

Desigur, apele n-au vîrstă. Dar fiindcă sîntem ispitiți să le comparăm cu datele vieții noastre, ne-am obișnuit să echivalăm timpul cu spațiul, vîrsta cu distanța. Zicem că la primii ei kilometri, în munții Pădurea Neagră — acolo unde două pîrîuri gemene, cu nume de legendă germană. Brege și Brigach, pun pe picioare viitorul fluviu — Dunărea își trăiește copilăria. Vorbim, apoi, de o adolescență viforoasă, alimentată de șuvoaiele rostogolite din Alpi. Iar fiindcă pe teritoriul țării **noastre mai are de străbătut, pînă la vărsare,** 1 075 de kilometri, mai mult de o treime din lungimea sa, ne-am obișnuit să vorbim de maturitatea viguroasă și de bătrînețea înțeleaptă prin care Dunărea, acest al doilea fluviu european ca mărime, dă peisajului românesc un farmec aparte. Avînd sub ochi imaginea acestor vîrste, îți vine greu să-ți închipui că există pe undeva o Dunăre fragilă ca o lacrimă, sau alta zvîcnind ca un cerb tînăr.

Zburînd cu avionul deasupra ei, am văzut-o în fel și chip. Contemplată de sus, printre clădirile de un cenușiu patinat ale Vienei, Dunărea, somptuoasă, strălucește ca pardoseala de marmură, cu irizări întunecate, a unei vaste săli de bal. La Budapesta, poduri albăstrii o sar cu zveltețe: acolo, Dunărea pare mai degrabă un mare bulevard al capitalei maghiare, decît un fluviu. Mult mai departe apoi, lenevită pe drumul prin cîmpie, lipsit de peripeții, Dunărea pare că visează, plimbîndu-se printre holde și livezi. Așa o vedem intrînd în țara noastră, la Baziaș: visînd și îngînînd în cîteva limbi, cuvintele celor cîteva cîntece care i-au întovărășit vîrstele.

Brusc, la o cotitură, se pomenește înșfăcată. Carpații și Balcanii i-au pregătit o capcană. Stînci îi ies în cale și parcă-i strigă amenințător:

— «Pînă aici ți-a fost! Nu mai apuci să vezi marea!» Apele se încordează: — «În lături!»

Dialogul dintre stînci și ape continuă pe un ton tot mai răstit.

«În vălmășagul acestei ciocniri, de titani, fiecare val pare că strigă, fiecare stîncă pare că se mișcă», scria Vlahuță. Din această sămînță de ceartă se nasc Cataractele — unul dintre acele locuri unde natura se dovedește năprasnică. Stîncile își scot colții (de fapt și-i ascund) ceea ce le face și mai primejdioase. Istoria Cataractelor e presărată cu naufragii, iar fundul lor de granit — populat cu epave, asemenea crucilor dintr-un cimitir.

Toate acestea i-au dat omului de gîndit... Cînd se întîmplă ca apele Dunării să scadă, navigația pe fluviu se transformă într-o adevărată echilibristică pe firul subțiratic al undelor și nu arareori, vreme de săptămîni, nici un vas nu mai trece prin Cataracte. Pustiu, defileul este straniu. Tăcere dinspre amonte, tăcere dinspre val. Nu vrea Dunărea, se împotrivesc munții. «Bine, vă încăierați voi — și-a spus omul, privind atent încleștarea uriașilor — dar de ce trebuie să pătimesc eu de pe urma voastră?». Și i-a trecut prin minte un gînd îndrăzneț. Nu numai de a putea naviga mai repede, mai ieftin și mai liniștit. Dar, văzînd cîtă zadarnică energie se irosește în marea încleștare, el, omul liber și puternic al epocii socialiste, și-a spus că aici, la Cataracte, e zăvorîtă cea mai concentrată sursă de energie hidraulică din Europa. Și că ea ar trebui pusă în slujba unei cauze nobile. A propriei lui cauze.

Cutezătorului gînd de a nu se mai strecura, umil, ci de a le porunci uriașilor și de a scoate din ei scîntei, specialiștii îi spun: «Sistemul hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier». Proiectul e grandios. De la expedițiile lui Traian încoace — de la sine înțeles că și înainte — omul n-a putut interveni în extraordinarul tablou natural de aici, decît pe la marginile lui. Cea mai de seamă ispravă de constructor petrecută vreodată aici a fost podul lui Apolodor din Damasc — cîțiva îndrăzneți pași de piatră într-o albie părînd de neatins. Glorioasele lor urme se mai văd astăzi la Turnu-Severin, fosta așezare romană Drobeta. Constructorii din zilele noastre, înzestrați cu forțele materiale ale socialismului și cu însuflețitoarea idee că omul poate transforma natura, săvîrșesc o faptă de o incomparabilă îndrăzneală: însuși cursul apelor va fi schimbat! Porțile de Fier se prefac în uriașe porți de beton.

Pe Dunăre în sus, îndărătul barajului, a celor două hidrocentrale gemene, se va întinde oglinda **unui lac de acumulare lung de vreo 150 de kilometri, în apele căruia se vor privi, deopotrivă,** Carpații și Balcanii, prin uriașul efort constructiv a două țări prietene: România și Jugoslavia. Frumuseți nebănuite, omenești, îmbogățesc astfel contururile și culorile peisajului de la Cataracte; deasupra locurilor ce vor fi înghițite de ape s-au săpat în stîncă o nouă cale ferată și o nouă șosea — «magistrala soarelui» — presărate cu numeroase tuneluri și viaducte.

În atîtea locuri, din cîmpia bănățeană pînă în Deltă, întîlnești Dunărea «în haine de lucru». Malul ei s-a prefăcut într-un fremătător șantier, leagăn de siluete industriale, din rîndul cărora răsar cei doi semeți piloni, înfipți fiecare în cîte un capăt de țară: la Porțile de Fier — hidrocentrala, la Galați — Combinatul siderurgic. Cele două viitoare și cele mai puternice cetăți industriale. Combinate de îngrășăminte chimice (la Turnu-Măgurele), de celuloză și hîrtie (la Călărași), de industrializare a stufului și lemnului (la Brăila). Se înșiră, de asemenea, o salbă de șantiere navale, în plină modernizare, sfîrșind cu cel mai vestit — leagănul cargourilor de la Galați.

La Turnu-Măgurele, bunăoară, unde se înalță Combinatul de îngrășăminte azotoase, Dunărea a fost angajată chiar de la început în calitate de... constructor. Într-adevăr, pe locul uzinelor de astăzi era baltă. Părea de necrezut că tocmai pe un asemenea teren vor putea fi înălțați giganți de metal și de beton. Dar o idee îndrăzneață a răpit apelor aceste pămînturi, le-a ridicat ca pe o adevărată insulă, transformîndu-le, cu ajutorul Dunării însăși, într-o platformă de cîteva zeci de hectare de pămînt. Cum? Prin hidromecanizare. Drage puternice au început să înghită apă cu nisip. Apa a fost lăsată să se reîntoarcă în matca ei, în vreme ce nisipul a rămas să alcătuiască uriașa platformă unde s-au înălțat noi uzine.

Iar în alte locuri de pe țărmul dunărean, alte bălți au devenit imense «hambare». Căci dacă privim Dunărea pe hartă, ea ni se înfățișează ca o șerpuitoare și pronunțată linie de cerneală pe «sugativa» cîmpiei. Aceasta e lunca inundabilă a Dunării. Acolo unde apăsarea pare că a fost mai puternică, între Călărași și Brăila, vîrfurile imaginarei penițe s-au desfăcut, lăsînd între Bărăgan și Dobrogea două prelungi pete de sugativă: balta Ialomiței și balta Brăilei. Pe aceste locuri, în anii din urmă s-au desfășurat vaste lucrări de îndiguire și desecări. Zeci de mii de hectare de pămînt. Smulsă Dunării, bălții, stufărișului, lunca se preschimbă într-o adevărată împărăție a porumbului.

Între balta Ialomiței și a Brăilei, un alt mare șantier își împrăștie ecourile peste ape. Se arcuiește un nou pod deasupra fluviului, legînd malul Bărăganului de cel al Dobrogei. Replică peste vremuri la îndrăznețele poduri: al lui Apollodor (de la Turnu Severin), al marelui inginer român Anghel Saligny, (la Cernavodă) și, în sfîrșit, replica celui de la Giurgiu, «podul prieteniei», construit în zilele noastre.

Și iată-ne la confluența Dunării cu Siretul, pe platoul Smîrdanului. Aici, la marginea Galaților, cu cîțiva ani în urmă, într-o zi de iulie, un excavator a mușcat din löess prima cupă de pămînt. Folosind un termen naval, atît de familiar oamenilor portului gălățean, o dată cu acea cupă de pămînt, avusese loc «lansarea» construcției celui mai mare combinat siderurgic al țării. O «lansare» spre orizonturile incandescente ale celui mai mare fluviu de oțel românesc.

De la un capăt al țării la celălalt, Dunărea își sporește faima cu noi bogății, rod al unor cutezătoare minți și brațe. Oțel și kilowați, porumb și îngrășăminte chimice, Dunărea, albastra Dunăre, care se contopește cu însăși existența milenară a poporului nostru, ne dezvăluie astăzi vîrsta ei de aur.

Nunta lui Libuşe

LEGENDĂ CEHĂ
REPOVESTITĂ DE MIOARA CREMENE

...Veacuri nenumărate s-au scurs din vremea, cînd pe malul Vîltavei, nu departe de dealul Hracin, unde se înalţă astăzi Praga, a poposit o seminţie de oameni bălai, plugari şi păstori, dar mai ales meşteşugari buni, pricepuţi să făurească şi să născocească unelte menite să le facă traiul mai uşor. Iar femeile lor, nu mai puţin îndemînatice, erau înţelepte şi ascultate.

Într-o vreme, norodul a hotărît să-şi aleagă un cneaz şi el s-a numit Ceh. Lui Ceh, oamenii i-au clădit o cetate pe o altă coamă împădurită de lîngă Vîltava, numită Vîşe Hrad; iar în cetate au pus un castel şi aceasta a fost prima aşezare a cnejilor.

Cînd a murit Ceh, s-a strîns o mare mulţime la poalele Vîşe Hradului şi s-a hotărît că nimeni altul nu se poate aşeza în jeţul aurit şi nu poate purta spada vitejească a bătrînului, în afara fiului său Crok. Crok însă nu a avut feciori, ci numai trei fete, Cazi, Teta şi Libuşe. Iar despre Libuşe se spunea că are puterea să tămăduiască precum şi darul de a privi în viitor — încît uitîndu-se într-o seară din turnul castelului lor către Hracin, se pare că ar fi întins mîna şi ar fi zis:

— Prevăd pentru această culme împădurită, slavă mai multă şi mai mult aur decît îi împrumută acum soarele...

Şi, într-adevăr, peste veacuri, acolo s-a ridicat oraşul Praga.

...Aşa s-a făcut că murind Crok, dregătorii au hotărît să aşeze în jeţul lui o femeie — şi anume pe fiica sa cea mai mică, Libuşe. Iar Libuşe a cîrmuit cu pricepere. Era paşnică — şi în vremea ei multe femei din Vîşe Hrad ajunseseră la dregătorii de cinste.

Anii erau buni şi liniştiţi, glia rodea ca niciodată şi nu erau alte dureri în afara celor fireşti ale vieţii şi ale morţii... Ei, şi totuşi mai marii cnezatului nu erau mulţumiţi, murmurau: Libuşe nu voia să-şi aleagă soţ dintre ei... Nu voia să se mărite!

Într-o zi însă, în timp ce era înconjurată de sfetnice, Libuşe privi în zare cu ochii ei care ştiau să vadă mai departe în timp, şi spuse:

— Dragele mele, fiţi pregătite... Vine vremea ca femeile să se plece dinaintea puterii bărbatului şi să-i dea în mînă frînele...

— Dar pentru ce, scumpă Libuşe, întrebă o fată voinică pe nume Vlasta. Nu sînt oamenii fericiţi?... Şi nu sîntem noi harnice şi paşnice, fiindcă ne e gîndul nu numai la viaţa noastră, ci şi la aceea a pruncilor?...

— Tocmai de aceea, draga mea, răspunse Libuşe. Vremea e-a îndrăznelii, a braţelor tari şi a inimilor fără şovăire cînd e vorba de luptă.

...S-a întîmplat, ca nu peste mult să aibă cneaghina de judecat o pricină. Pricina nu era prea încurcată — se certau doi dregători pentru un capăt de hotar — dar oricum hotăra Libuşe, cu binecunoscuta ei înţelepciune, părţile nu erau mulţumite...

— Judecata e strîmbă, spuse cel bătrîn. Nu mă supun judecăţii femeieşti în ruptul capului...

Iar cel tînăr adăugă:

— Ne trebuie un judecător adevărat. De ce nu-şi alege Libuşe soţ dintre noi?

Auzind una ca asta şi văzînd că nu o poate scoate la capăt în nici un fel, cneaghina lăsă pricina aşa cum era şi zise:

— Aşteptaţi. Vă voi trimite alt judecător!

Se duse de aceea în grajd, porunci să-i fie adus un noaten alb, fără nici o pată, îşi chemă oştenii şi le zise:

— Urmăriţi calul acesta... El vă va purta pînă la omul în stare să cîrmuiască ţara. Dar fiţi cu băgare de seamă: înainte de a-l aduce la castel, ca să vă încredinţaţi că e el, cereţi-i un semn.

Zis şi făcut. Încălecară oştenii şi porniră. Iar căluţul cel alb, alerga, alerga singur, peste pămînturi sălbatice, prin păduri neumblate, pînă cînd dădură într-o cîmpie de o bucată de loc, unde ara un ţăran tînăr, pe nume Pşemisl. Atunci, calul se opri dinaintea lui, oştenii îl înconjurară şi îi spuseră:

— Uite ce noroc te aşteaptă: Vei fi cneaz peste oameni şi mai ales peste inima frumoasei Libuşe.

Pşemisl tocmai îşi curăţa plugul cu un ţăpuş. De mirare, înfipse ţăpuşul în pămînt şi ce să vezi — acesta crescu şi înflori...

Aşa ajunse el soţul minunatei Libuşe, şi ea iubindu-l, trecu în mîinile sale spada tatălui împreună cu toată puterea... Şi era cneazul Pşemisl soţul ei, aşa cum sînt toţi ţăranii care grăiesc aproape de glie şi au învăţat de la ea liniştea şi răbdarea înţeleaptă.

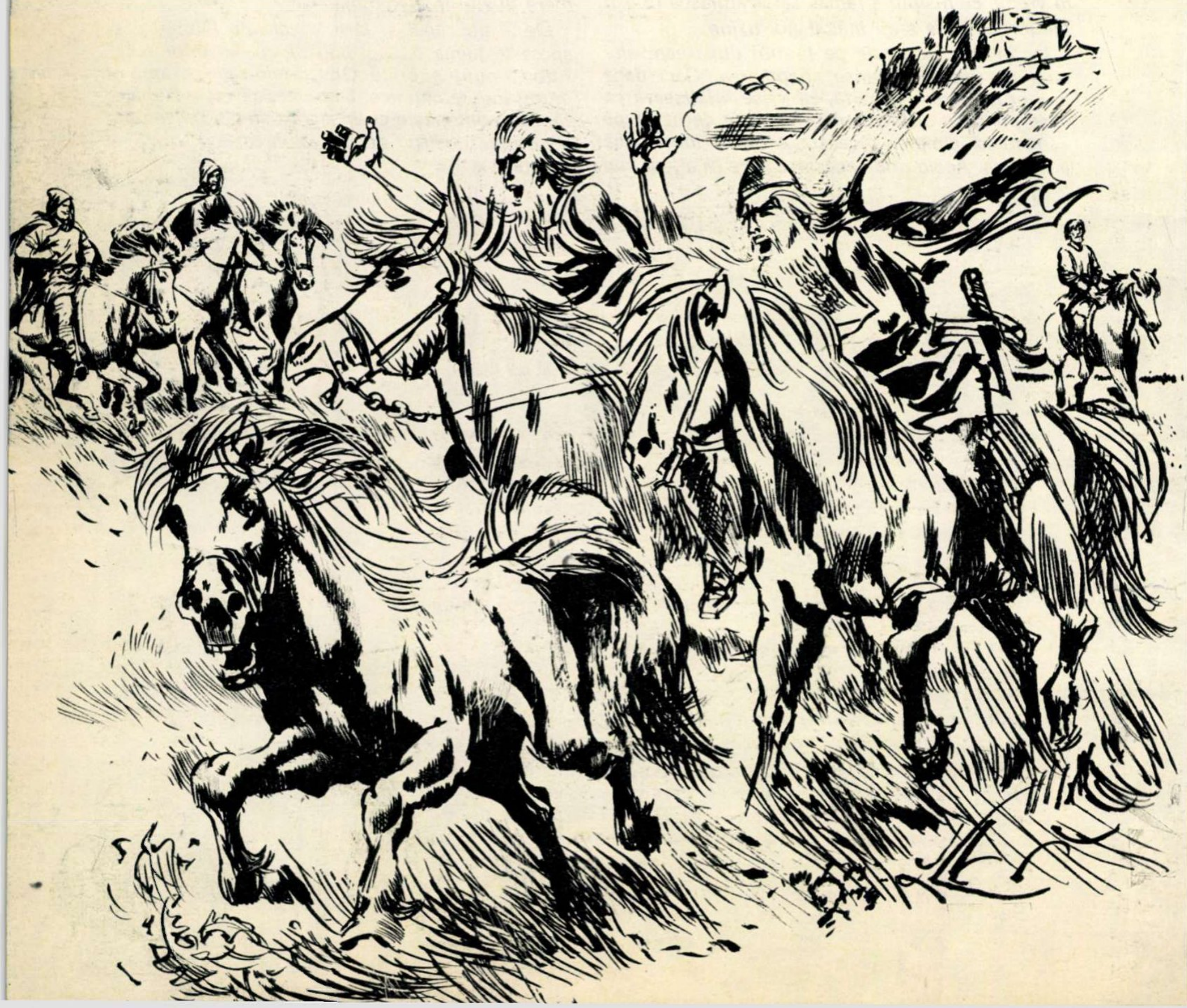

MICRO ENCICLOPEDIE

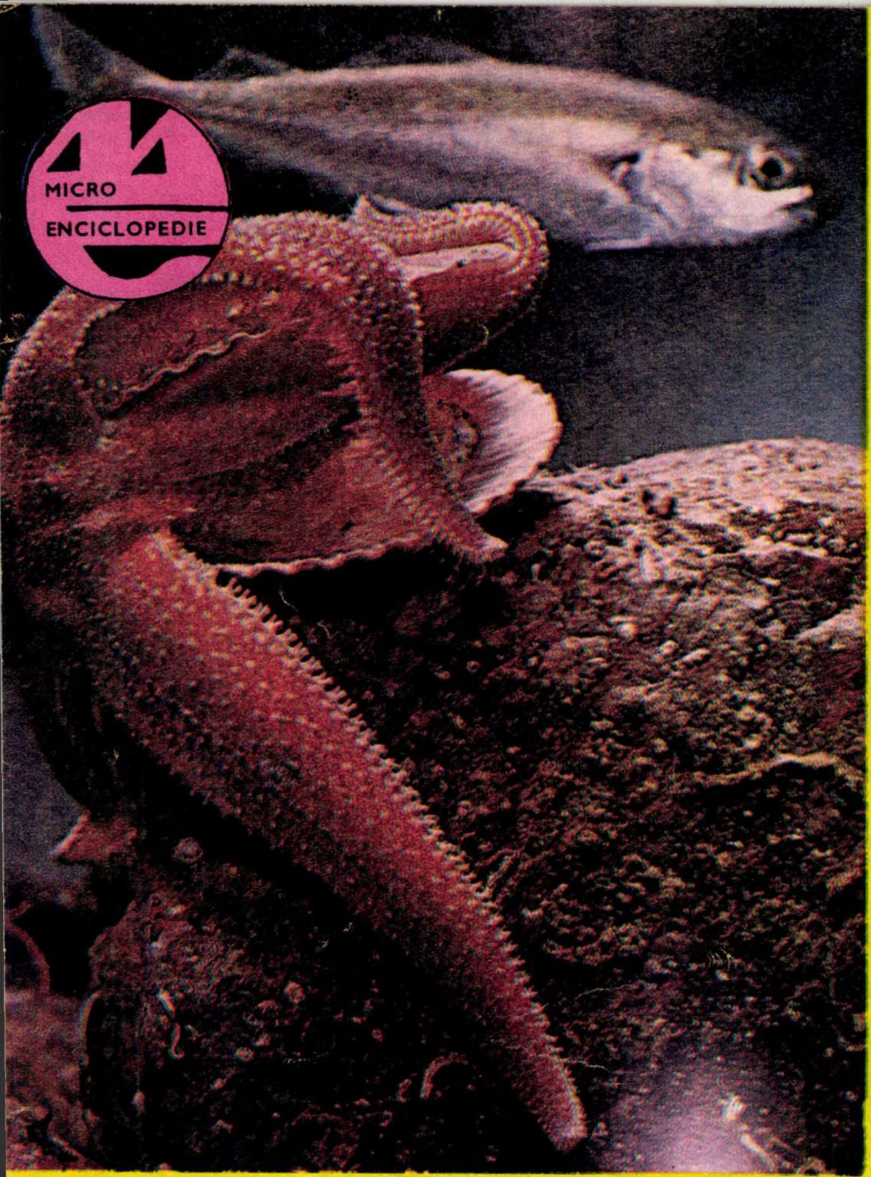

2

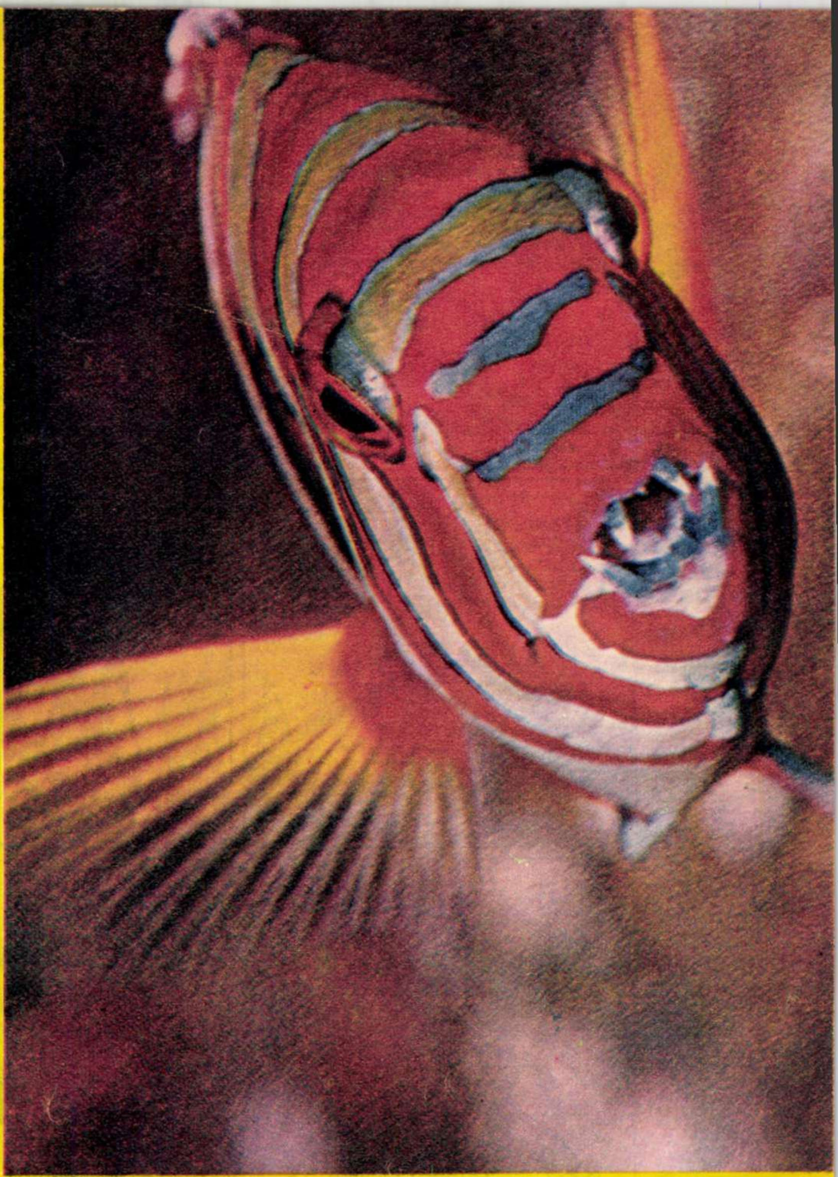

3

DIN LUMEA ADÎNCURILOR

MAREA, LUMEA TĂCERII, CUM A NUMIT-O CELEBRUL SCUFUNDĂTOR FRANCEZ JACQUES-IVES COUSTEAU, ZĂVOREȘTE ÎN ADÎNCURILE EI MISTERIOASE NENUMĂRATE TAINE ȘI TOT ATÎTEA FRUMUSEȚI. ACEASTĂ LUME APARTE, PE CARE OMUL ABIA ÎN ZILELE NOASTRE ÎNCEPE S-O CUNOASCĂ MAI BINE, ÎȘI ARE LEGILE EI ASPRE ȘI NECRUȚĂTOARE, ÎN CARE FIECARE INDIVID TREBUIE SĂ-ȘI APERE EXISTENȚA CEAS DE CEAS, CLIPĂ DE CLIPĂ. AICI APARENȚA ESTE CÎT SE POATE DE AMĂGITOARE.

Într-una din imaginile alăturate zărim o superbă floare a adîncurilor (foto 1). Petalele ei unduiesc grațioase, atente la cel mai fin curent. Cine ar putea bănui că avem înainte un carnivor plin de cruzime? Această anemonă stă la pîndă, așteptînd trecerea unui pește. Cînd imprudenta victimă se apropie suficient, brațele-petale se încolăcesc într-o ultimă îmbrățișare. Aceeași soartă o au și racii sau scoicile care se aventurează spre această corolă carnivoră. Sînt însă cazuri în care foștii adversari încheie un pact de amiciție și vîneaza împreună. Asemenea simbioze realizează anemonele **Sagartia parasitica** și **Adamsia palliata** care trăiesc în bună conviețuire pe raci sau scoici. De multe ori racul ia inițiativa și, folosind puternicile lui foarfece, apucă anemona și o așază pe scoica în care locuiește Dacă racul se dezvoltă și nu mai încape în vechea locuință, se mută într-o scoică mai mare, neuitînd să-și ia și anemona, care suportă stoic această strămutare.

Iată și steaua de mare, (foto 2), viu colorată, atacînd cu puternicele ei brațe o scoică. Observați modul în care procedează. Cu un braț înconjoară carapacea scoicii, măruntele ventuze se lipesc puternic de pereții calcaroși, apoi, cu un alt braț, fixează carapacea simetrică. Urmează o presiune puternică, în care cel de-al treilea braț este chemat în ajutor. Steaua de mare este unul din cele mai străvechi nevertebrate, urmele ei găsindu-se chiar în cambrian. Trăiesc pînă la adîncimea de 5 000 m. Sînt colorate în mod diferit: brun, violet sau roșu.

(Continuare în pag. 15.)

1

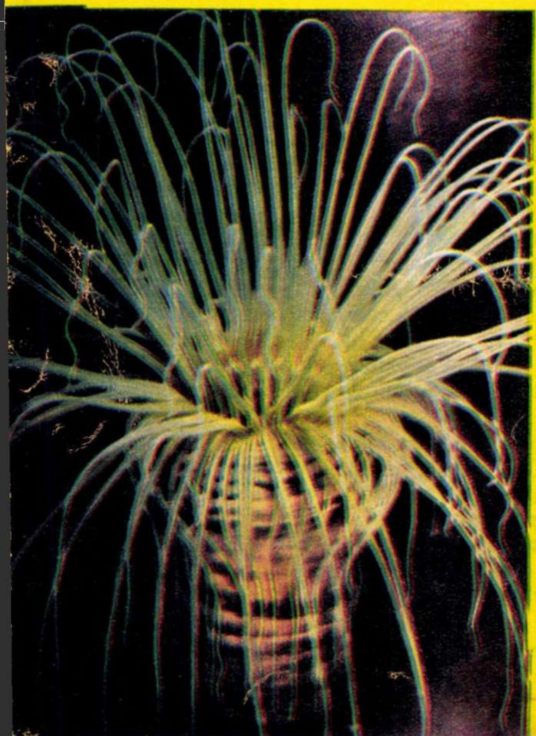

4

5

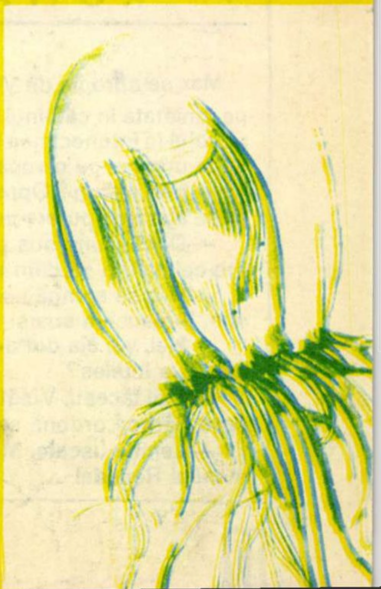

VACANȚELE UNUI TINAR liniștit

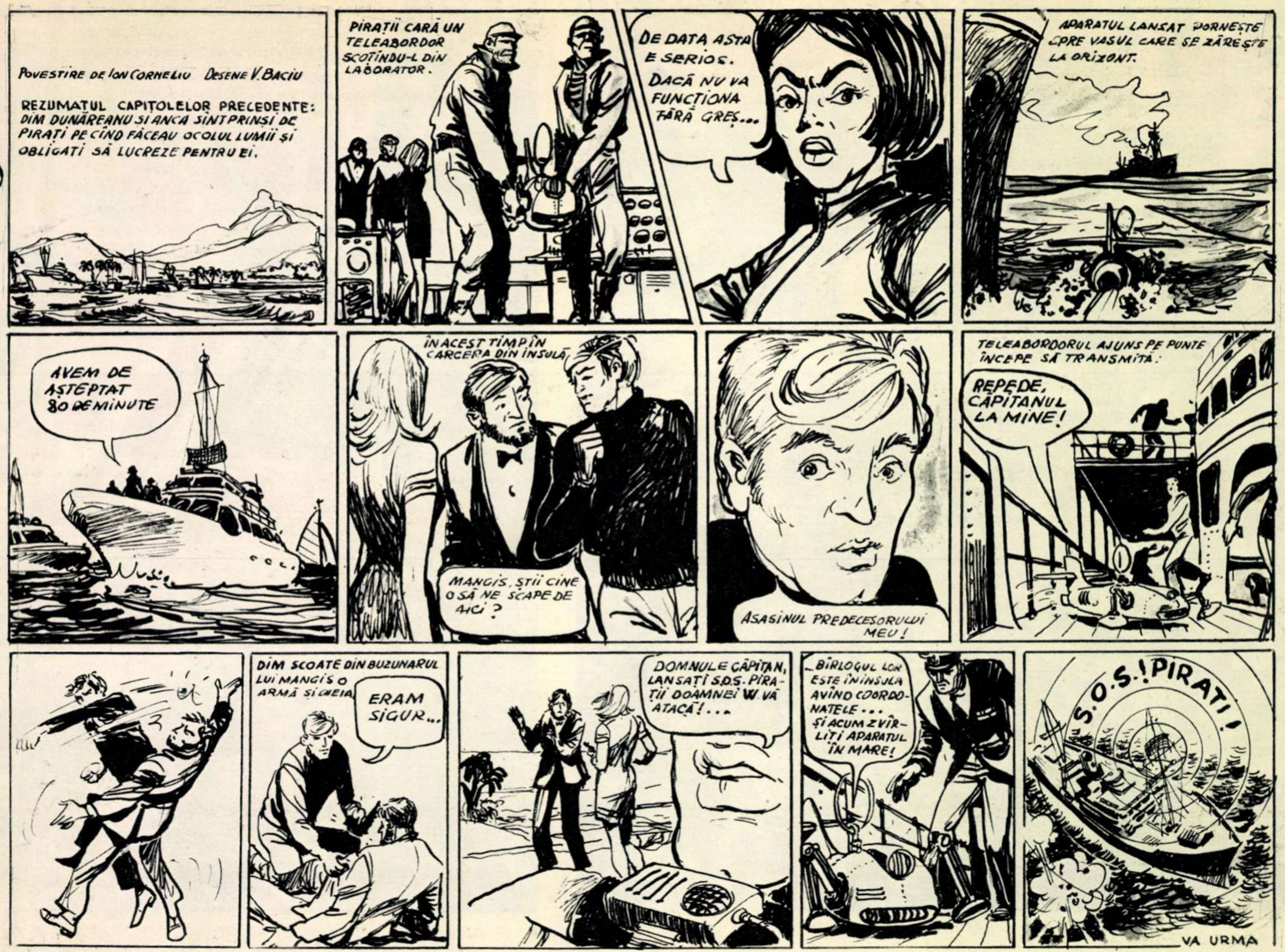
POVESTIRE DE ION CORNELIU DESENE V. BACIU
REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE: DIM DUNĂREANU ȘI ANCA SÎNT PRINȘI DE PIRAȚI PE CÎND FĂCEAU OCOLUL LUMII ȘI OBLIGAȚI SĂ LUCREZE PENTRU EI.
PIRAȚII CARĂ UN TELEABORDOR SCOȚÎNDU-L DIN LABORATOR.
DE DATA ASTA E SERIOS. DACĂ NU VA FUNCȚIONA FĂRĂ GREȘ...
APARATUL LANSAT PORNEȘTE SPRE VASUL CARE SE ZĂREȘTE LA ORIZONT.
AVEM DE AȘTEPTAT 80 DE MINUTE
ÎN ACEST TIMP ÎN CARCERA DIN INSULĂ
MANGIS, ȘTII CINE O SĂ NE SCAPE DE AICI?
ASASINUL PREDECESORULUI MEU!
TELEABORDORUL AJUNS PE PUNTE ÎNCEPE SĂ TRANSMITĂ:
REPEDE, CĂPITANUL LA MINE!
DIM SCOATE DIN BUZUNARUL LUI MANGIS O ARMĂ ȘI CHEIA
ERAM SIGUR...
DOMNULE CĂPITAN, LANSAȚI S.O.S. PIRAȚII DOAMNEI W. VĂ ATACĂ!...
...BÎRLOGUL LOR ESTE ÎN INSULA AVÎND COORDONATELE... ȘI ACUM ZVÎRLIȚI APARATUL ÎN MARE!
S.O.S.! PIRAȚI!
VA URMA

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

Max se apropie de Vînător și scoțînd revolverul din buzunar, se vîrî pe jumătate în căminul dărăpănat. Tocmai se pregătea să-și descarce pistolul în întunecimea hornului cînd Vînătorul îl apucă de braț și îi strigă la ureche, cu o voce șuierătoare:

— Ești nebun? Oprește-te Max! Vrei să ne pui vecinii pe cap? Și îl trase afară cu putere pe Bărbos, smulgîndu-i revolverul din mînă.

— Dacă ajung sus pe acoperiș, ce-o să facem? se apără cu îndîrjire celălalt, o să dăm un spectacol în aer liber?

— N-o să ajungă sus! mîrîi Vînătorul și-apoi vîrîndu-și capul în cămin, îl răsuci în sus și strigă:

— Hei, voi ăia doi de-acolo. Coborîți jos. Altfel o să vă afumăm de aici. S-a înțeles?

Băieții tăceau. Vînătorul așteptă cîteva clipe și-apoi întorcînd capul spre Bărbos ordonă sec:

— Lemne uscate, Max! Repede! Sparge scaunele! Desfundă dușumeaua! Repede!

• OSTROVUL LUPILOR • 182

Bărbosul ieși ca o furtună din cameră, izbind ușa de perete. Apoi Scatiul și Babușcă, încremeniți în întunericul ce învăluia hornul, auziră o bufnitură puternică și trosnetul infernal al unui scaun trîntit la pămînt și care pesemne se sfărîmase în bucăți. Proptit bine cu mîinile și picioarele în peretele umed și lipicios al hornului, Babușcă ridică capul și privi bine la peticul albastru de cer, ce se zărea tremurînd în întuneric, departe, deasupra lor.

— N-o să ajungem, Scatiule, oftă el, privind spre credinciosul său prieten care spînzura în golul întunecat, la un metru sub el.

— Dă-i drumul, Babușcă. Dă-i drumul! strigă înăbușit Scatiul, în timp ce sub ei, jos, se-auzeau bufniturile uscate ale bucăților de lemn pe care cei doi răufăcători îi aruncau în cămin. Trebuie să-ajungem sus, mai înainte să se aprindă focul.

Și cățăratul reîncepu. Gîfîind, orbecăind pe întuneric, pipăind cu degete înfrigurate fiecare spărtură din zid, cu ochii ațintiți spre peticul albastru de cer, ce părea că dansează deasupra lor, cei doi băieți urcau încet, încet hornul salvator. Dar deodată se opriră și se uitară, cu răsuflarea tăiată, în jos, undeva în beznă, sub ei, departe, strălucea o luminiță. Apoi, din ea, crescu o flăcăruie jucăușă, cu reflexe galbene și roșii. Ea dansa mlădioasă și veselă, în bezna de sub ei, și deodată, ici-colo, parcă trezite din somn, încolțiră alte cîteva flăcărui albăstrui ce creșteau și se apropiau una de alta vertiginoase în trosnetul abia auzit al lemnelor uscate.

— Focul! gemu Babușcă, și peste o clipă, o boare de fum acru și înecăcios îi mîngîie fața. Ce facem, Scatiule? Ne afumă!

Scatiul vru să răspundă, dar o pală fierbinte și groasă de fum îl plesni peste față, îl zăpăci și el începu să tușească zgomotos:

— Coborîți sau nu? auziră ei de jos strigătul Vînătorului care bubui ca un tunet, în pîlnia de cărămidă a hornului. Alungînd ca pe un roi de țînțari fumul gros și fierbinte, care năvălea asupra lui din toate părțile înecîndu-l și orbindu-l, Babușcă gemu:

• *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* •

UMOR • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR*

Un băiat, care a început să se ocupe cu fotografia, s-a dus la magazin și s-a adresat vînzătoarei:

— Am nevoie de un pachet de hîrtie-foto!

— Șase ori nouă? — întrebă vînzătoarea.

— Cincizeci și patru! — răspunse băiatul.

* * *

UMOR DE PESTE HOTARE

Desen de W. MOESE

R.D.G.

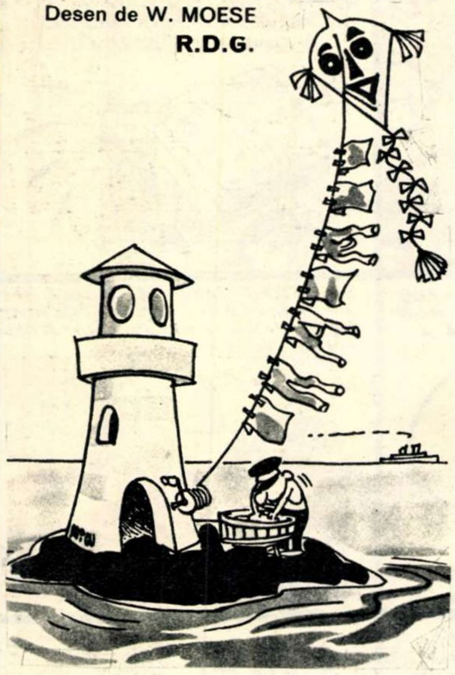

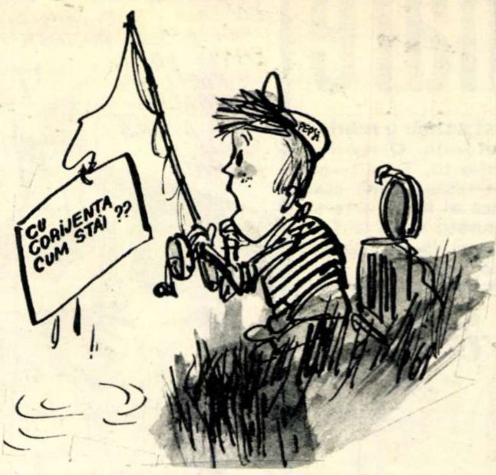
CU CORIJENTA CUM STAI ??

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

Fără cuvinte

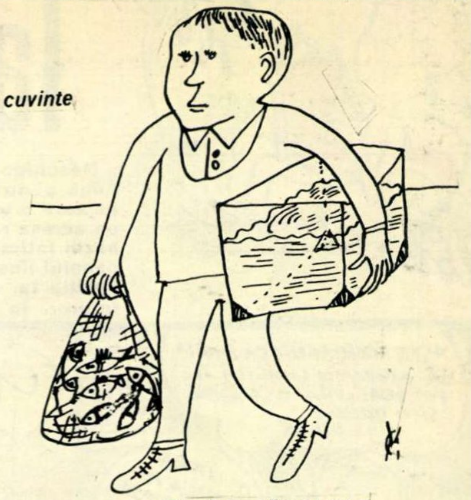

Desen de CRAIȚĂ MÎNDRĂ VASILE

Desen de ADRIAN ANDRONIC

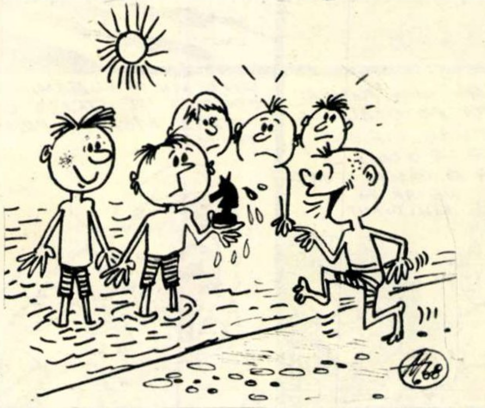

— Ce «Cal de mare» Costele, asta-i piesa de șah pe care-am pierdut-o în prima zi de plajă!!!

Desen de A. POCH

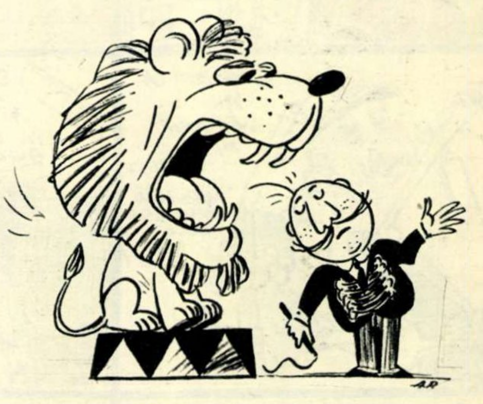

— Leul: Ce-i asta??? E un fir de păr în mîncare!

UMOR • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR*

• *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* • *UMOR* •

• OSTROVUL LUPILOR • 183

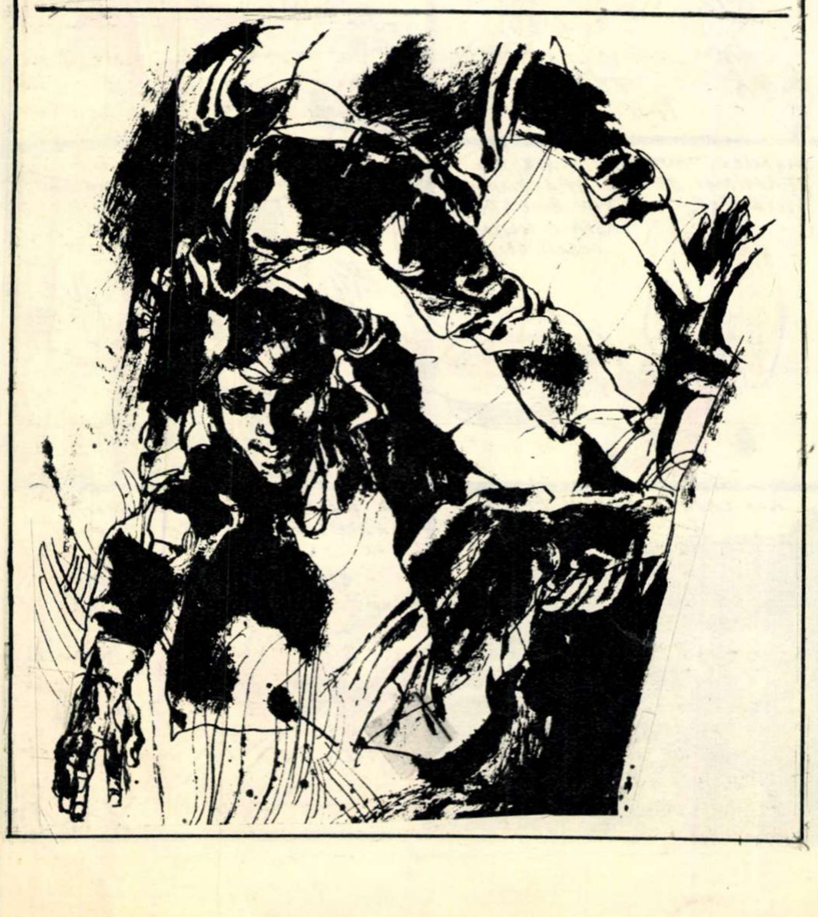

• OSTROVUL LUPILOR • 184

— Jos, să coborîm, Scatiule...

Continuînd să tușească, Scatiul făcu un salt și se opri lîngă Babușcă.

— Briceagul, Babușcă, repede briceagul, șopti el cu un glas înăbușit. Dă-mi briceagul și tu cațără-te în sus, cît poți!

Cu spatele lipit de peretele hornului și cu picioarele înfipte bine în peretele din fața lui, Babușcă se scotoci prin buzunare, și scoțînd briceagul, îl întinse celuilalt.

— Ține-l, îngăimă el, dar ce vrei să faci cu el, Scatiule?

— Ai să vezi, mormăi Scatiul, apucînd briceagul.

Și Scatiul dispăru ca o umbră în jos, prin vălătucii de fum. În cămin focul se întețea. Acum fumul fierbinte, amestecat cu petice de funingine și scîntei aprinse năvălea cu un vuiet surd în horn, măturînd pereții de cărămidă. Cu briceagul în mînă, Scatiul cobora mereu. Scîntei aprinse i se încurcau în păr, îi pîrleau sprîncenele, îl pișcau pe obraz, îi ciupeau poalele cămășii. Pereții hornului se încălzeau. Înecîndu-se, tușind, Scatiul cobora drept, spre flăcări. Deodată mîna lui întîlni ceva și băiatul scoase un țipăt înăbușit de bucurie. Găsise ceea ce căuta. Țeava! Scuturat de o tuse sălbatică, Scatiul desfăcu lama briceagului cu dinții și-apoi proptindu-se bine în pereții hornului, deasupra vulcanului de fum care cobora sub el, începu să sfredelească țeava de plumb cu vîrful briceagului. Jos, focul se întețise. Acum pereții hornului frigeau. Deodată Scatiul auzi un șuierat scurt, ceva îi smulse briceagul din mînă izbindu-l de peretele hornului și peste o clipă, un șuvoi rece de apă se năpusti înspumat asupra lui. Apoi spumegînd, șuierînd, șuvoiul de apă păru să explodeze și o ploaie de stropi greoi se năpusti în jos pe pîlnia hornului măturînd totul din drum. Scatiul ieși încet, încet din raza șuvoiului de apă, care se izbea acum ca turbat de peretele hornului și ud leoarcă, trase cu putere o gură de aer curat în piept, după care înălță capul și strigă vesel:

— Așteaptă-mă Babușcă, vin și eu!

(Va urma)

Povestea: RODICA SIMION, Școala generală 96, București
Desenele: POMPILIU DUMITRESCU

la mare

Deschidem din acest număr o rubrică nouă pentru tine, cititorule. O rubrică pe care o vei scrie chiar tu. Trimite-ne pe adresa redacției povestea celei mai hazlii întîmplări la care ai luat parte și penelul ilustratorilor noștri va fi la dispoziția ta, iar voia bună la dispoziția tuturor. În pagina de față:

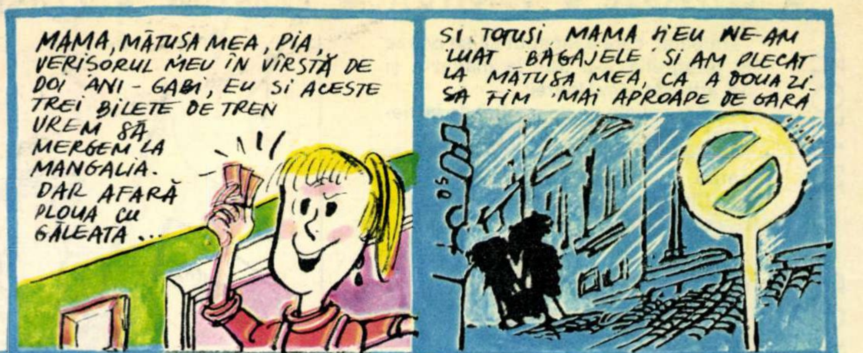

MAMA, MĂTUŞA MEA, PIA, VERIŞORUL MEU ÎN VÎRSTĂ DE DOI ANI - GABI, EU ŞI ACESTE TREI BILETE DE TREN VREM SĂ MERGEM LA MANGALIA. DAR AFARĂ PLOUA CU GĂLEATA ...
SI TOTUSI MAMA ŞI EU NE-AM LUAT BAGAJELE ŞI AM PLECAT LA MĂTUŞA MEA, CA A DOUA ZI SĂ FIM MAI APROAPE DE GARĂ

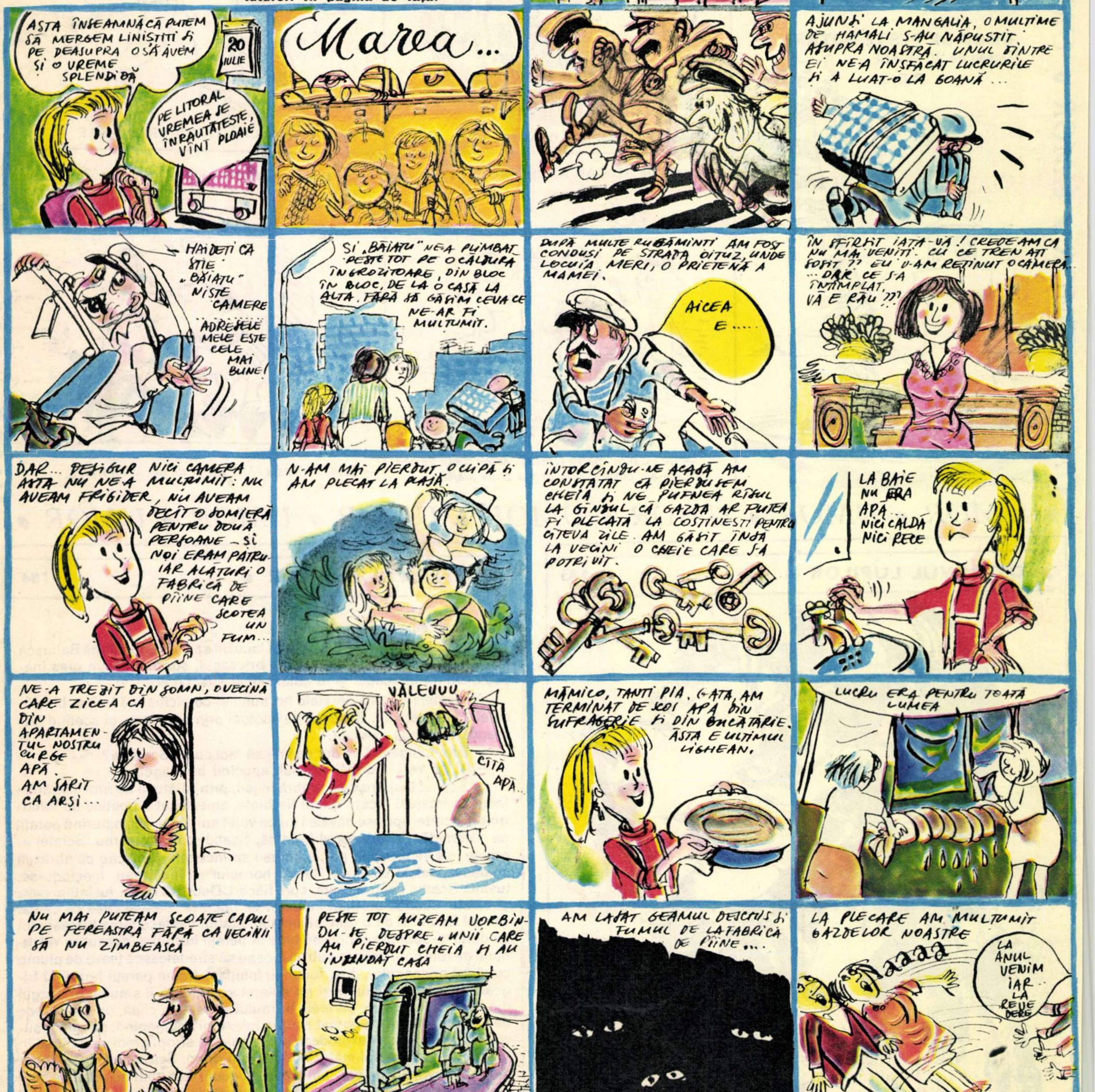

ASTA ÎNSEAMNĂ CĂ PUTEM SĂ MERGEM LINIŞTIŢI ŞI PE DEASUPRA O SĂ AVEM ŞI O VREME SPLENDIDĂ
20 IULIE
PE LITORAL VREMEA SE ÎNRĂUTĂŢEŞTE, VÎNT PLOAIE
Marea...
AJUNŞI LA MANGALIA, O MULŢIME DE HAMALI S-AU NĂPUSTIT ASUPRA NOASTRĂ. UNUL DINTRE EI NE-A ÎNŞFĂCAT LUCRURILE ŞI A LUAT-O LA GOANĂ ...
HAIDEŢI CĂ ŞTIE „BĂIATU" NIŞTE CAMERE ... ADRESELE MELE ESTE CELE MAI BUNE!
ŞI „BĂIATU" NE-A PLIMBAT PESTE TOT PE O CĂLDURĂ ÎNGROZITOARE, DIN BLOC ÎN BLOC, DE LA O CASĂ LA ALTA, FĂRĂ SĂ GĂSIM CEVA CE NE-AR FI MULŢUMIT.
DUPĂ MULTE RUGĂMINŢI AM FOST CONDUŞI PE STRADA OITUZ, UNDE LOCUIA MERI, O PRIETENĂ A MAMEI.
AICEA E.....
ÎN SFÎRŞIT IATĂ-VĂ! CREDEAM CĂ NU MAI VENIŢI. CU CE TREN AŢI SOSIT ?? EU V-AM REŢINUT O CAMERĂ... ...DAR CE S-A ÎNTÎMPLAT, VĂ E RĂU ???
DAR... DESIGUR NICI CAMERA ASTA NU NE-A MULŢUMIT: NU AVEAM FRIGIDER, NU AVEAM DECÎT O DORMITORĂ PENTRU DOUĂ PERSOANE - ŞI NOI ERAM PATRU - IAR ALĂTURI O FABRICĂ DE PÎINE CARE SCOTEA UN FUM...
N-AM MAI PIERDUT O CLIPĂ ŞI AM PLECAT LA PLAJĂ.
ÎNTORCÎNDU-NE ACASĂ AM CONSTATAT CĂ PIERDUSEM CHEIA ŞI NE PUFNEA RÎSUL LA GÎNDUL CĂ GAZDA AR PUTEA FI PLECATĂ LA COSTINEŞTI PENTRU CÎTEVA ZILE. AM GĂSIT ÎNSĂ LA VECINI O CHEIE CARE S-A POTRIVIT.
LA BAIE NU ~~ERA~~ APĂ... NICI CALDĂ NICI RECE
NE-A TREZIT DIN SOMN, O VECINĂ CARE ZICEA CĂ DIN APARTAMENTUL NOSTRU CURGE APĂ. AM SĂRIT CA ARŞI...
VĂLEUUU
CÎTĂ APĂ...
MĂMICO, TANTI PIA, GATA, AM TERMINAT DE SCOS APA DIN SUFRAGERIE ŞI DIN BUCĂTĂRIE. ĂSTA E ULTIMUL LIGHEAN.
LUCRU ERA PENTRU TOATĂ LUMEA
NU MAI PUTEAM SCOATE CAPUL PE FEREASTRĂ FĂRĂ CA VECINII SĂ NU ZÎMBEASCĂ
PESTE TOT AUZEAM VORBINDU-SE DESPRE „UNII CARE AU PIERDUT CHEIA ŞI AU INUNDAT CASA
AM LĂSAT GEAMUL DESCHIS ŞI FUMUL DE LA FABRICA DE PÎINE...
LA PLECARE AM MULŢUMIT GAZDELOR NOASTRE
aaaa
LA ANUL VENIM IAR... LA REVEDERE
SFÎRŞIT

FANTEZIE MONOVOCALICĂ

ORIZONTAL: 1. Boală a viței de vie. — Luptător străvechi. 2. Înfățișat. — Comandant otoman. 3. «Volanul» călărețului». — Figură geometrică. 4. Cupru — O jumătate de pătrat! 5. Neam — Cu pete. 6. Element arhitectonic. 7. Medic! — ...Eventual de clasă! — — Între cal și călăreț. 8. Piatră semiprețioasă albă sau verzuie — Guvernator al unei provincii la vechii perși. 9. Cel care suportă atacul — Singurul lac vulcanic din țara noastră — 10. Negru — Nu e slab!

1	2	3	4	■	6	7	8	9	10
2						■			
3			■						
4					■				■
5				■					
6	■							■	
7		■					■		
8			■						
9						■			
10					■				

VERTICAL: 1. Cel mai înalt titlu de prinț în India veche. 2. Papagal american cu pete strălucitoare roșii — Științific se numește *anas*. — Nume feminin rusesc — Face plăcere oricui. 4. Acut! — Zeul războiului la romani — Simbolul calciului. 5. H2O — Om crud (fig.). 6. Frînghie liliputană — Edificiu. 7. Înșelat în buna credință. 8. Dusă — Din cînd în cînd. 9. Mineral dur, diferit colorat, folosit ca piatră prețioasă — «Mens... in corpore sano», cunoscut dicton al poetului satiric roman Juvenal. 10. Îndestulare — Cal de curse.

M. PĂTRAȘCU

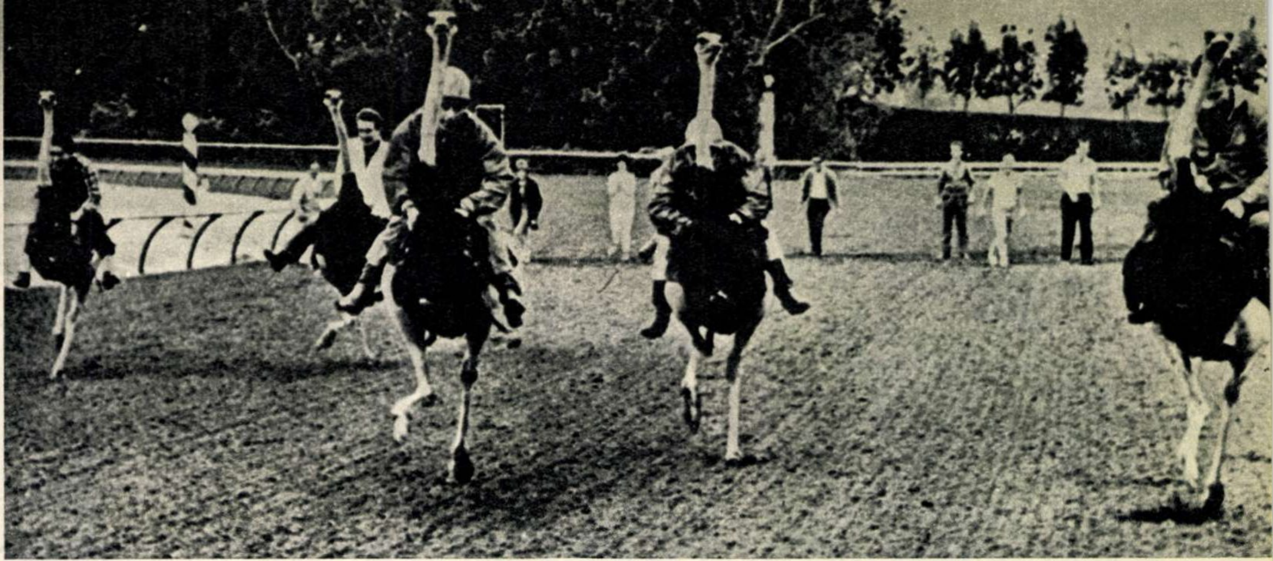

Struțo-concurs în California

CERCULEȚELE

AȘEZAȚI NUMERELE 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 și 15 în CERCULEȚELE DIN FIGURA ALĂTURATĂ, ÎN AȘA FEL CA ADUNÎNDULE, ÎN LINIE DREAPTĂ, SĂ DEA SUMA DE 25, FIE CĂ LINIA ARE DOUĂ SAU TREI CERCULEȚE.

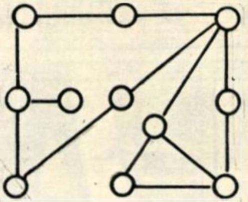

PAȘNICELE GIRAFE INTRĂ ȘI ELE UNEORI ÎN CONFLICT. NUMAI CĂ LUPTA LOR SEAMĂNĂ MAI MULT CU UN BALET ÎN CARE GRAȚIOASELE LOR GÎTURI JOACĂ UN ROL PRINCIPAL.

(Urmare din pag. 11)

GIUVAIERURILE LUI BASARAB

Scenariul: DUMITRU M. ION
Ilustrații: MIHAI SÎNZIANU

108

MARȘUL OȘTIRILOR LUI CAROL ROBERT DEVENISE O POVARĂ ȘI PENTRU CAVALERI; OAMENII MUREAU ȘI VOCILE MURMURAU PE ASCUNS.

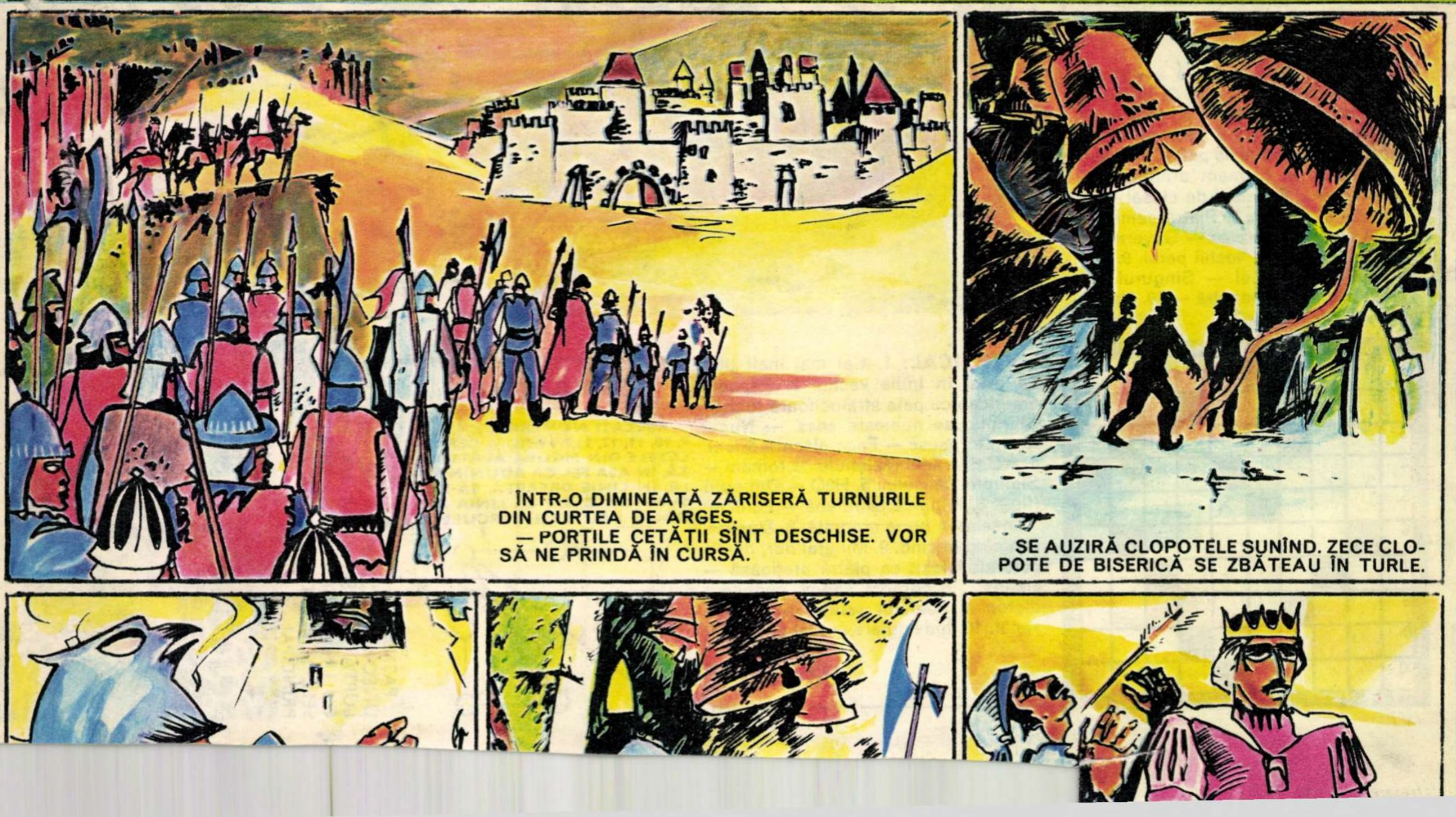

ÎNTR-O DIMINEAȚĂ ZĂRISERĂ TURNURILE DIN CURTEA DE ARGEȘ.

— PORȚILE CETĂȚII SÎNT DESCHISE. VOR SĂ NE PRINDĂ ÎN CURSĂ.

SE AUZIRĂ CLOPOTELE SUNÎND. ZECE CLOPOTE DE BISERICĂ SE ZBĂTEAU ÎN TURLE.